

NAUJIENOS

Library of Congress - Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 606
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, November 1-3, 1980

Nr.

VARŠUVOJE SPROGO SOVIETINIS CENTRA

IRANO ŠACHAS LAUKIA MAISTO PRIEŠ CHOMEINIO SANTVARKĄ

IRANAS NEPAJĘGIA PASIPRIEŠINTI GERAI
ORGANIZUOTAI IRAKO KARIUOMENEI

KAIRAS, Egiptas. — Reza Pahlevi Jr., mirusio šacho vyriausias sūnus, sulaukęs 20 metų amžiaus ir pasiskelbęs Irano šachu, penktadienį padarė svarbius pareiškimus karo ir kitų Irano nelaimių reikalais.

Šachas pareiškė įsitikinimą, kad netolimoje ateityje bus sukilimas prieš dabartinę mulos Chomeinio įvestą santvarką. Jis tvirtino, kad tas sukilimas būtina įvykis, nes tai ryškėja iš padėties, nuo kurios dabar kenčia didelė iranėčių dauguma. Jis pats prisidėsias ir padėsias iranėčiams išsilaivinti iš pačių didžiųjų fanatikų ir atsilikėlių, kurie pirmyn žengiant Iraną pradėjo vesti priešingą kryptimi. Naujas šachas rengiasi eiti tėvo pėdomis, siekti mokslo ir žygiuoti pirmyn kartu su visu kultūringu pasauliu.

ZADA SIEKTI GERŲ SANTYKIŲ SU KAIMYNAIS

Naujas Irano šachas pridėjo siekti gerų santykių su kaimynais ir pridėjo nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus. Šachas paruošė raštą, kurį išteis kaimyninėms valstybėms. Rašte nurodoma, kad Chomeini pradėjo siųsti fanatiškus šifitus į Turkiją, Iraką, Egiptą, Siriją, Jordaniją, Pakistaną ir į kitas valstybes, kad ruošytų maištą ir pagrobų valdžią.

Turkija, patyrusi apie tą veiklą, uždarė sieną ir jokio iranėčio daugiau neįsileidė į Turkijos teritoriją. Irakas suėmė 40 tūkst. šifitų ir išvarė į Iraną. Egiptas suėmė didoką būrį fanatikų šifitų ir padėjo į kalėjimą, o kiti pabėgė į Libiją. Pakistanas griežtai uždraudė šifitams kilti į valstybinius reikalus. Naujas Irano šachas yra pasiryžęs nesikišti į kaimyninių valstybių reikalus ir laikytis galiojančių sutarčių. Jis užmezgė ryšius su užsieniu išbėgusiais šacho draugais.

IRANO KARIAI NETURI GINKLŲ

KALENDORĖLIS

Lapkričio 1: Kirenija, Liucijus, Vaiva, Gydautas.

Lapkričio 2: Vėlinės.

Lapkričio 3: Vmfreda, Martynas, Nora, Narutė, Vidmantas.

Saulė teka 6:22, leidžiasi 4:46.

Oras vėsus, naktį gali snigti.

Beirute gautos žinios iš karo frontų sako, kad Irano kariai neturi tinkamų ginklų vykusiai pasipriešinti irakiečiams. Irano šauliai paleidžia po kelias kulikas į irakiečių užimtas pozicijas, bet nesiryžta vesti organizuoto puolimo, nes tam neturi tinkamų ginklų, nei šovinių. Net past mulla Chomeini labai susirūpinęs, kad iranėčiai negali irakiečių atstumti iš visam Iranui taip vertinai reikalingo Choramšaro uosto ir iš nafta turtingų jo apylinkių.

NAUJI GANDAI APIE SUIMTUOSIUS

BEIRUTAS, Libanas. — Islamiško parlamento neriai neskuaba į posėdžius, nes jiems nerūpi daryti greito sprendimo apie 52 suimtų amerikiečių likimą. Dabar ateina gandai, kad pats mulla Chomeini ryžosi spręsti amerikiečių likimą. Tvirtinama, kad Chomeini ryžosi imtis griežtų priemonių amerikiečiams paleisti. Jis nemato kito kelio gauti Amerikos ginklų, jeigu neišleis suimtų amerikiečių. Juo ilgiau juos laikys, tuo bus sunkesnė padėtis karo su Iraku frontuose.

Ar Beirute ir Londone girdėtas gandas ar pranešimas turi pagrindo, tuo tarpu labai sunku spręsti.

PIETŲ AFRIKA SVELNINS ISTATYMUS

PRETORIA, P. Afirka. — Pietų Afrikos parlamentary grupė yra pasiryžusi sušvelninti dabar veikiančius įstatymus, skiriančius labai dideles bausmes, juodžiams už įstatymų nesilaikymą.

Dabar už tuos pačius nusikaltimus nevienodai baudžiami baltieji ir juodieji. Baltiesiems kaltinimai lengvai atmetami, tuo tarpu beveik visi juodieji smarkiai baudžiami. Atrodė, kad tos didelės bausmės bus gerokai sušvelnintos, nors dar nebus priėta prie juodžių reikalavimo, pagal kurį jie nori, kad bausmės už nusikaltimus visiems būtų lygios, neatsižvelgiant į odos spalvą.

Pakeitimai daugiausia lies juodųjų gyvenimą juodųjų rajone. Toliau, juodieji galės būti baltųjų rajone, jei jie ten turės darbą ir vietą gyventi.

Buvęs aukštasis Afganistano pareigūnas Pakistane pareiškė, kad rusai išnaudoja gamtos turis, paėmami dideliu kiekiu natūralių dujų ir kitokių gėrybių. Jie Rusijon veža didelius kiekius trąšų, cemento bei kitų Afganistano pramonės gaminių, sumokėdami tik mažą dalį jų kainos. Pareigūnas neseniai pabėgė į Pakistaną.

Madride lapkričio 8 dieną įvyks Europos socialistų demokratų pasitarimas. Lietuviai tame pasitarime dalyvaus.

Dr. Vladas Šimaitis, ALTO vicepirmininkas, pirmininkauja ALTO konferencijai. Sėdi ALTO pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas, baigęs skaityti savo pranešimą. (M. Nago nuotrauka)

REAGANAS ATLEIDO VYRIAUSIĄ UŽSIENIO POLITIKOS PATARĖJĄ

RICHARD V. ALLEN SICLYDAVĖS REAGANUI
SUNKIAI VYKDOMŲ PATARIMUS

NEW ORLEANS, La. — Ed-Meese, vyriausias Ronald Reagano patarėjas, ketvirtadienio vakarą atleido iš vyriausio užsienio politikos patarėjo pareigų Richard V. Alleną. Reaganas buvo patenkintas Alleno patarimais, bet po praėjo antradienio debatų su prezidentu Carteriu pats Reaganas pradėjo abejoti Alleno patarimais. Jam anksčiau buvo kilusi viena kita abejonė.

Antradienį debatų metu paaiškėjo, kad prezidentas turėjo tikslėsių žinių ir Reaganas turėjo kiek keblumų tinkamai pasiaiškinti.

**ALLEN ATLEISTAS
VISIEMS LAIKAMS**

Reaganui atleidus Alleną, buvo manyta, kad jis bus atleistas tik laikinai, iki lapkričio 4 d. Tačiau R. Reagano rinkiminės kampanijos sekretorius L. Notziger pareiškė, kad Allen yra atleistas visiems laikams. Jis pridėjo, kad nei vienas Reagano kampanijos tarnautojas nesamdytas ilgesniam laikui. Kada rinkiminė kampanija pasibaigs, tuoj pat pasibaigs ir tarnyba. Jeigu Reaganas vėliau norėtų ką nors samdyti, tai bus jo privataus reikalas, o ne rinkiminės kampanijos klausimas.

Pratutinieji Sun-Times šlaudiniai balsavimai rodo, kad nepriklausomas kandidatas prezidento pareigoms John Anderson vis dar trukdė gubernatoriui Reagan iškilti aukščiausiai prezidento Carteris gauna 45,7 proc. balsų, o R. Reaganas — 42%.

Elizabeth Holtzman, kandidatė į New Yorko senatoriaus

AR SUMAZINTI VALSTIJOS ATSTOVŲ SKAIČIŲ IKI 118?

Organizacija Political Honesty siūlo Illinois Kongreso atstovų skaičių iš 177 sumažinti iki 118. Jie mano, kad tuo būdu bus sumažinamos išlaidos, bus mažesnis atstovų skaičius ir greičiau aptars įstatymų projektus. Balsojama vienu balsu už vieną kandidatą, nereikės balsų skaldyti. Minėtos organizacijos pasiūlymui pritaria 57 laikraščiai, televizijos ir radijo stotys.

Massachusetts valstijoje prieš du metus toks pakeitimas buvo pravestas, bet jo pasėkos nebuvo tokios geros, kaip iš pradžių tikėtasi ir laukta. Sakoma, jog Massachusetts valstija tuo prarado kelis gerus kongresmanus, kurie dėl to pasitraukė ar nebuvo išrinkti. Numatytas išlaikyti sumažinimas nepasitvirtino. Pakilo atstovų algos ir padidėjo jų štabas, nes padidėjo jų atstovaujamas rajonas.

Sis klausimas Illinois valstijoje bus sprendžiamas lapkričio mėn. 4 dienos rinkimuose. Balsojotojai turės pasisakyti ar "už" ar "prieš" tokį pakeitimą.

Pasaulio banko prezidentas Robert McNamara nuo 1981 m. liepos 1 dienos pasitraukia iš pareigų. Amerikiečiai siūlo Alden Winship Clausen toms pareigoms eiti. Clausen, 57 metų, yra Amerikos banko prezidentas San Francisco mieste.

vieta, pašalino savo tėvą iš rinkimų komiteto dėl to, kad jis pareiškė, jog senatorius Jacob Javits neilgai gyvens. Jis norėjęs tik padėti savo dukteriai, pažemindamas vieną jos konkurentą.

KRUVINOS KOVOS TOKIJO GATVĖSE

TOKIJO, Japonija. — Japonijos pogrindžio kairiųjų grupių nariai veda kruviną karą. Ketvirtadienį keli vyrai, šalmais užsidėję galvas ir veidus, geležiniais vamzdžiais ramioje Tokijo gatvėje užpuolė savo konkurentų gengės penkis narius ir mirtinai juos primušė. Tą darbą atliko nariai radikalų grupės, žinomos vardu Chukaku (vidurinė ašis).

Jau 11 metų, kai tarp jos ir kitos kairiųjų grupės, vad. Kakumaru (marksistai revoliucionieriai) vyksta žiaurus karas. Nuo 1969 metų tose kovose jau žuvo 80 žmonių, iš kurių keturi buvo sužeinti. Ir dabar policija mano, kad bus žudynės kėrito sumetimais.

TYRINĖJAMI JAKSON RYŠIAI SU LIBIJA

WASHINGTON (UPI) — Teisingumo departamentas pradėjo tyrinėti apie operacijos PUSH steigėjo Rev. Jesse L. Jacksono ryšius su Libija kitu arabų kraštu. Byla nerišama su Billy Carterio pastangomis patarnauti Libijai, perkant iš jos naftą. Panašias pastangas darė ir Rev. Jacksonas, rekomenduodamas vieną negrų valdomą benzino firmą.

Baltieji Rūmai pranešė, kad Jacksonas gavo iš FBI laišką kuriame teiraujamasi apie jo santykius su Libija. Ketvirtadienį jis pasirodė St. Louis gyventojams su prez. Carterio rinkiminės kampanija. Esą Carteris jam patarė elgtis pagal Užsienio kraštų agentams registracijos aktą.

PREZ. CARTERIS NETIKI GREITU ISLEIDIMU

NEW YORK, N.Y. — Prezidentas Carteris, užgirdęs apie paties Chomeinio nutarimą paleisti 52 amerikiečius, nebetiki šiais gandaiis. Prezidentas pareiškė, kad jis jau kelis kartus yra girdėjęs apie suimtųjų paleidimą, bet tie gandai vėliau nepasitvirtino.

Buvęs užsienio reikalų ministris Gotzbadė tvirtino, kad netrukus paleis visus amerikiečius, bet vis dėlto iki šio mėto iranėčiai jų nepaleido. Irano prezidentas Bani Sadr tvirtino, kad už kelių dienų bus paleisti 52 amerikiečiai, bet tos "kelios dienos" jau seniai praėjo ir amerikiečiai dar laukia. Buvo pasakojama, kad susirinkęs parlamentas tuojau paleis, bet iki šio mėto nepaleido.

Didelė dalis parlamentarų nenori amerikiečius paleisti ir į seimo posėdžius nepasirodo. Dabar kalbama, kad kariai privertė Chomeini paleisti amerikiečius, bet tuo tarpu amerikiečiai dar nepaleisti. Prezidentas mano, kad prieš rinkimus Chomeini amerikiečių nepaleis.

Buvęs CIA pareigūnas David H. Barnett trečadienį pripažino Baltimorės U. S. Distrikto teisme teikęs žinias Sovietų Sąjungai. Sovietų KGB jam sumokėjo \$92,600.

VARŠUVOJE, RUSŲ AVIACIJOS CENTRE, SPROGO BOMBA

SOVIETAJ SUSIRŪPINĘ LAISVOMIS LENKIJOS
DADBINKŲ UNIJOMIS

VARŠUVA, Lenkija. — Bombos sprogdimas ir gaisras ketvirtadienį apgriovė rusų dro linijos Aerofloto pastatą Varšuvoje. Sprogimas įvyko tik kelios valandos prieš lenkų vyriausybės nariams, premjerui J. Pinkowski ir lenkų komunistų partijos generaliniam sekretoriui St. Kanian susitinkant Maskvoje su Sovietų S-gos prez. Leonidu Brežnevū. Sprogimo metu nebuvo sužeistų.

Maskvoje Brežnevas naujos vyriausybės narius užtikrino, kad stipriai padedant rusams, jie išspręs visus politinius ir ekonominius klausimus derybose su lenkų unijų vadais.

Penktadienį 60 tos naujos nepriklausomos unijos astovų turėjo susitikti su kaimais Maskvos grįžusiu premjeru J. Pinkowskiumi. Ministrų kabineto rūmuose penktadienį turėjo derybų dėl laisvos spaudos, pastarti apie mėsos klausimą ir dėl padidėjimo atlyginimų darbininkams. Stebėtojai tikėjosi, kad visi šie klausimai galėjo ten būti išspręsti. Bet dėl unijos komunistų partijai nepriklausomo vyriausybės negali nusileisti.

Registruojant unijas, lenkų teismai reikalauja, kad unijos pripažintų komunistų partijos vadovybę ir kad atsisakytų streiko teisės. Visos lenkų nepriklausomos unijos sudarė sąjungą, pavadintą "Solidarumas". Tas "Solidarumas", protestuodamas prieš tokius teismo reikalavimus, jau paskelbė, kad jos streikuos lapkričio mėn. 12 dieną, jeigu teismai priešrūšis valstybės pareigūnų pažadams, kuriais jie užtikrino tada streikavusiems darbininkams, kad unijos bus laisvos.

Unijos vadai sutinka, kad komunistų partijai priklausytų valstybės ir socialiniai klausimai bei lenkų tarptautiniai reikalai. Tie unijų vadai nemano, kad toks staigus vyriausybės ir partijos vadų išsiskyrimas Maskvon yra Maskvos reikalavimas griežtos jų laikyenos. Jie mano, kad tie Maskvos pasitarimai yra

**SENATORIUS WILLI
APKALTINTAS**

NEW YORK. — Sen. son Williams, Jr. (D., N. pirmas senatorius ir se Kongreso narys apkaltint scam skandalu — kyšių ir tariamų arabų šeichų.

Williams yra kaltinam jis sutiko priimti iš arabų 100 milijonų dolerių pas dalininko teises titanių syklos operacijoje. Tą šeicho rolę 1979 m. ru mėnesį Kennedy tartaut aerodrome suvaidino FB tas ir buvo registruojami kalbiai ir derybų eiga.

Jei senatorius bus rast tu, tai jam gresia iki 56 kalėjimo bausmė ir \$110, niginė bausmė.

Laikė spaudos konferencijos Williams, 60 pareiškė: "Aš esu nekalt nieko nusikalstamo n riau".

Japonų automobilių bos bendrovė statys prie ville miesto, Tennessee v. je, Datsun sunkvežimį (vė už 300 milijonų doleri matoma, kad dirbtuvė 15 pagamins 120,000 sunkvei

Gydytojai nustatė automobilio nelaimės m. Skorubskienė smarkiai su tas nugaros slankstelis. ligitoninėje.

normalus reikalų aptarim taip viešai kalba, bet pr reikišiai susirūpinimas.

Toks staigus lenkų vadų kimas į Maskvą tik 24 val jų pasitarimus su unijų rodo, kad Maskva taip pa rūpino ir nori greito bei to sprendimo.

Vakariečiai mano, kad va trumpai ir aiškiai įsak kų vadams greit ir efek išspręsti unijų reikalus, kania ir Pinkowski nori Maskvos patikėjimą.

Juozas Šmotelis, Naujųjų steigėjas, sulaukęs 96 metų dalyvavo Naujųjų bankete ir papasakojo kelias svarbes mintis. Iš kairės į dešinę stovi: Kristina Austin, Juozas Šmotelis, John Burns (Šmotelio žentas) ir Lili Burns (Šmotelio dukta). Fotografavo AJ Vaitis

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS SULAS

IV metai

Lapkričio 1, 1980 Nr. 49 (151)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

SUNKIAI ĮGYVENDINAMAS SVEIKATOS PLANAS ŠIAME KRAŠTE

JAV Sveikatos ir žmonių tarnybos sekretorė Patricia Harris nupiešė lūdną paveikslą nacionalinės sveikatos aprūpinimo sistemos šiame krašte užpraeitą penktąjįjį Washington, bet ji pasakė, kad nacionalinis sveikatos apdraudimo planas praplės tą vaizdą daug ryškiau.

"Šiame krašte yra 22 milijonai amerikiečių, kurie neturi medicinos apdraudimo, ir iki 20 mil. kurie turi sveikatos apdraudimą, kuri yra nepakankama ir nepatenkina pagrindinių sveikatos reikalų", pasakė sekretorė Patricia Harris.

Šias pastabas gerbūvio sekretorė P. Harris pareiškė ceremonijose dedikuojant 60 mil. dolerių vertės, 8 aukštų, 500 lovų Illinois universiteto ligoninės, esančios 1740 West Taylor St., Chicagoje.

Kadangi sveikatos reikalams išlaidos nuolat kylančios, tai gerbūvio sekretorės Harris teigimu, Medicare ir Medicaid programos pasidaro nepakankamos, negali aprūpinti vyresniųjų žmonių ir beduomenės, kurie iš tikrųjų išleidžia

daugiau pinigų, iš savo kišenų dabar, negu prieš įgyvendinant šias dvi minėtas programas.

Sekretorė Patricia Harris paabrėžė, kad "daugelis gydytojų ir ligoninių, kuriuos mes turime šiame krašte, 50 mil. žmonių gyvena federalinės administracijos aprūpinime, yra pažymėti, kaip mediciniškai nepakankamai aprūpinti teikiama pagalba."

Konstatuotas faktas, kad daugelis gydytojų priemiesčiuose ir didmiesčio apygardos, jau yra vyresnio amžiaus ir paskirti poilsin; daugelis ligoninių toje pačioje aplinkos bendruomenėje, yra finansiniuose sunkumuose ir netrukus galins užsidaryti...

Svarbus darbas, kad ateityje paruoštume daugiau medicinos gydytojų, kuriuos galėtų panaudoti šio krašto žmonių geresniam sveikatos aprūpinimo reikalams efektingiau ir su efektyvėmis kainomis, — baigė kalbą sekretorė Patricia Harris.

Pr. Fabius

VISIEMS ŽINOTINI ADRESAI

Mayor's Office for Senior Citizens City of Chicago, 330 S. Wells St., Chicago, IL 60606 Tel. 744-1016.

Suteikia informaciją vyresnio amžiaus žmonėms dėl pagiginta kaina važiavimo RAA J. D. kortelių, vadinama minibus transportacijos vyresnio amžiaus asmenims ir nedarbingiems (handicapped) ir sumažinta kaina busais važinėti grupėmis ir klubams į muziejus, parodas ir t.t.

YMCA of Metropolitan Chicago. Transportacijos programa vyresnio amžiaus asmenims.

3763 S. Wabash Ave., Chicago, IL 60653, Tel. 268-9421.

Ši įstaiga glaudžiai bendradarbiauja su Mayo ofisu for Senior Citizens, ypač parūpi-

nant susisiekti nedarbingiems (handicapped) asmenims.

IVAIROS ĮSTAIGOS, SKIRTOS VYR-AMŽIAUS ASMENIMS

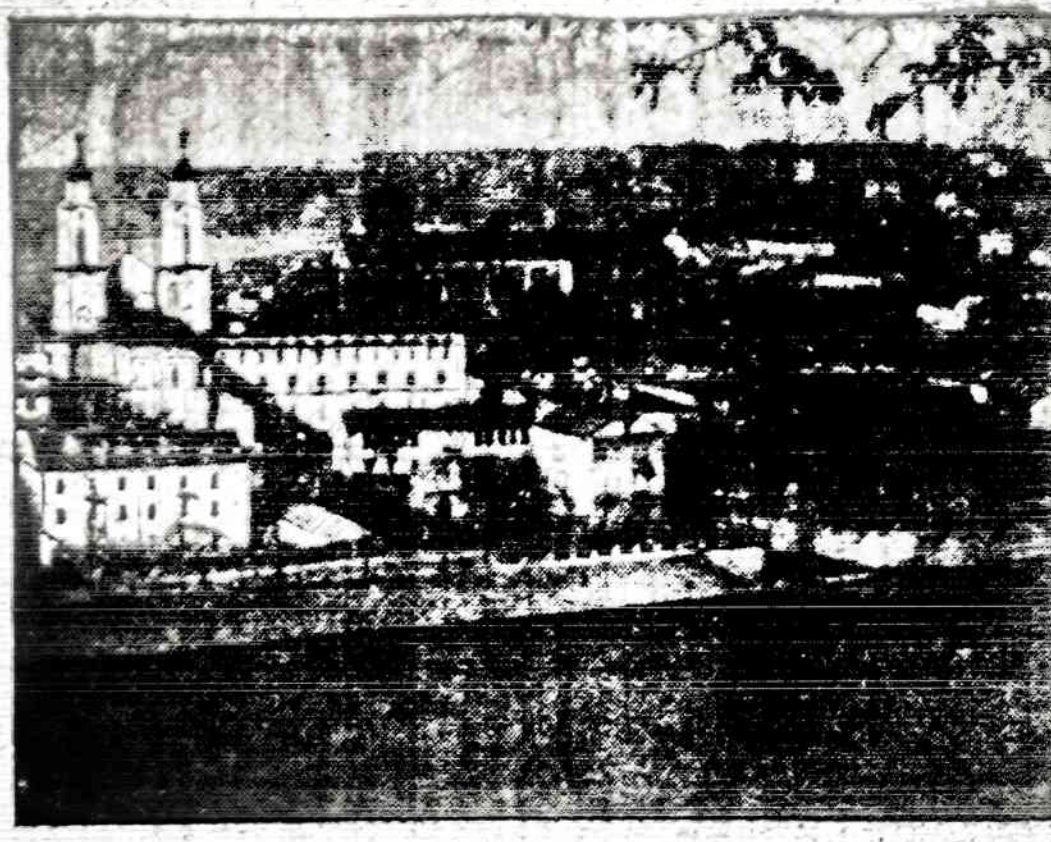
Chicago Area Council of Senior Citizens Organizations, Inc.

53 W. Jackson Blvd., Chicago, IL 60604 Tel. 341-9176.

Teikia informaciją ir patarimą organizacijoms ir nariams apie medicinos ir dantų gydymo įstaigų ir vaistų gavimo vyr. amžiaus nariams su specialia kaina; suteikia informaciją dėl vyr. amžiaus žmonėms klubų steigimą ir kt.

Chicago Metropolitan Area Senior Citizens Senate, 721 N. La Salle St., Chicago, IL 60610, Tel. 649-5580.

Vyr. amžiaus asmenų gru-

Kauno miestas, žiūrint nuo Aleksoto kalno. Apačioje - Memonas

PENSININKAMS SKIRTI SKAITYTI SVARBŪS LEIDINIAI

JAV federalinės administracijos Development departamentas išleido nemažai pensininkams skaitytinų leidinių, kurių svarbesnius pavadinimus čia paminėsime.

1) "Budgeting for the Retired Couple" (kaina 10 c.). Knygelė aprašo kaip planuoti pensininko biudžetą. Joje yra išspausdintas pragyvenimo patyginimas (cost-of-living) abiejų pensininkų (vyrų ir žmonių) pasirinktuose miestuose.

2) "Planning for the Latest Years" (kaina 35 c.). Tai lyg vadovas, planuojant išėjimą poilsin. Aptariamos pajamos, sveikatos, remonto, narių įsigijimo ir kai kurios teisinės normos.

3) "Consumer Guide for Older People" (nemokamas leidinys). Tai kišeninio formato vadovėlis, nurodąs, kaip apsaugoti nuo įsivyravusio išnaudojimo ir apgavystės.

4) "Employment and Volunteer Opportunities for Older People, Nemokamas leidinys.

5) "Food Guide for Older Folks" (kaina 40 c.). Šiame leidinyje aptariamas maisto planavimas, pirkimas ir maisto paruošimas, kad gautum reikiama kiekį maistingų dalių asmenims, vyresniems, negu 30 metų amžiaus.

6) "Back to Work after Retirement" (kaina 60 c.). Leidinyje nurodytos specifinių darbų galimybės pensininkams, padedant paruošti "resume", parašyti aplikacijos laišką, kai pensininką apklausinėja administracija. Be to, nurodytos darbų rūšys, kurias pensininkas gali gauti per valdines ir privatus programas.

7) "How to Cope with Arthritis" (kaina 60 c.). Leidinyje aprašoma kaip kovoti su pasireiškusia artrito liga.

8) "Federal Benefits for Veterans & Dependents" (kai-

na 83 c.). Leidinyje aprašytos federalinės veteranų ir išlaikomų asmenų (dependents) išmokos.

9) "Keeping Records" (nemokamas leidinys). Aprašoma kokių dokumentų reikia laikyti, jų nenaikinti.

Yra išleista taip pat brošiūrų apie senelių namus (nursing homes), ir tuose namuose teikiama pagalbą, namų remontus, apie apsaugos priemones, k.a.: apie dujų (smoke) detektorius ir "burglar" aliarų aparatus. Visi dalykai yra valdinių agentūrų patikrinti.

Pranas Petitis

Užsiregistravus suteikia patarnavimą keliaujant tiems asmenims, kuriems reikalinga apsauga dėl amžiaus ar nedarbingumo (handicap) ir kt.

U. S. Passport Agency, 230 S. Dearborn St., Chicago, IL 60604, Tel. 353-5426.

Suteikia informaciją dėl pasų gavimo.

na 83 c.). Leidinyje aprašytos federalinės veteranų ir išlaikomų asmenų (dependents) išmokos.

14) "Keeping Records" (nemokamas leidinys). Aprašoma kokių dokumentų reikia laikyti, jų nenaikinti.

Yra išleista taip pat brošiūrų apie senelių namus (nursing homes), ir tuose namuose teikiama pagalbą, namų remontus, apie apsaugos priemones, k.a.: apie dujų (smoke) detektorius ir "burglar" aliarų aparatus. Visi dalykai yra valdinių agentūrų patikrinti.

Pranas Petitis

Užsiregistravus suteikia patarnavimą keliaujant tiems asmenims, kuriems reikalinga apsauga dėl amžiaus ar nedarbingumo (handicap) ir kt.

U. S. Passport Agency, 230 S. Dearborn St., Chicago, IL 60604, Tel. 353-5426.

Suteikia informaciją dėl pasų gavimo.

VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONIAMS REIKALINGI ADRESAI

Chicago Volunteer Legal Foundation, 19 S. La Salle St., Chicago, IL 60603, Tel. 332-1824.

Tai privati advokatų organizacija, kuri savanoriškai patarnauja neturtėliams.

Cook County Legal Assistance Foundation. Adresas tas pats, Tel. 263-2267.

Suteikia nemokamai teisinę pagalbą neturtėliams, gyvenantiems Cook apskr. priemiestyje.

Legal Aid Bureau of United Charities of Chicago, 64 E. Jackson Blvd., Chicago, IL 60604, Tel. 922-5625.

Civilinėse bylose padeda tiems klientams, kurie neturi lėšų pasisamdyti advokato; privatinė organizacija.

Legal Assistance Foundation of Chicago, 33 S. Dearborn, Chicago, IL 60604, Tel. 341-1070.

Skiria lėšas teisei pagalbai visose civilinėse bylose asmenims, gupėms ir bendruomenės organizacijoms; nepadaeda kriminalinėse bylose; įstaigai lėšas skiria federalinė administracija.

KAIP ATSIKANDA VAIKAI

Pradžios mokyklos mokytojas uždavė pirmojo skyriaus mokiniam rašto darbą tema "Is kur atsiranda vaikai?"

Viena 10 metų mergaitė parašė: "Prancūzijoje mergaitės randa rožes, hėrniukus kopėtuose. Amerikoje ir Anglijoje vaikus gandrąs atneša. Visose kitose šalyse vaikai į pasaulį ateina natūraliu būdu".

JŪS KLAUSIATE,

MES ATSAKOME

KL. Aš žinau, kad Medicare apmoka išlaidas ligonijai esant priklausantiems tai įstaigai ligoninėje. Bet kas atsitiks, jei skubus atvejis įvyktų ir aš turėčiau atsigulti į tokią ligoninę, kuri nepriklauso Medicare? Noriu paklausti, ar Medicare kiek nors apmokės už mano gydymą tokioje ligoninėje? Vladas S.

ATS. Medicare ligoninės apdraudą gali padėti apmokėti už pagalbą ligonijai, jei ligonis gulėtų nepriklausančioje (non-participating) ligoninėje, bet tiksliai (1) jei jūs priimtas į tokią ligoninę dėl nelaimingo skubaus atvejo gydymui, ir (2) tokia ligoninė yra arčiausia suteikti skubų patarnavimą (emergency). Medicare ligoninės apdraudą gali mokėti už tokią pagalbą apie 2/3 tų išlaidų, kurias moka už paciento gydymą pripažintoje ligoninėje.

KL. Neseniai aš turėjau nuvežti savo žmoną į ateinančių pacientų kliniką dėl skubaus gydymo. Kaip to gydymo dalį, jai buvo padaryta kraujo transfuzija. Noriu paklausti, ar Medicare apmokės už tą kraujo transfuziją?

Susirūpinęs Jonas M-jus

ATS. Medicare medical. apdraudą padeda apmokėti už kraujo transfuziją ateinančioms ligonijoms, pradedant su ketvirta pinta per kalendorinius metus. Medicare apdraudą neapmoka už pirmąsias tris pintas kraujo kiekvienais kalendoriniais metais. Jums nereikėtų mokėti už pirmąsias tris "pintas", jei tas kraujo kiekis gautas per kraujo planą arba jei kas nors dovanavo jums tokį kraujo kiekį. Ligoninė negali jums pateikti sąskaitos, jeigu jūs gavote minėtą kiekį kraujo iš kitų asmenų, pagal vadinamą "re- placement" planą.

KL. Jeigu kas nors Soc. Sec. įstaigai suteikia neteisėtas žinias, kad gautų išmokas ir tas vėliau paaiškėtų, ar tokiame asmeniui būtų išskelta byla?

J. V-kas

ATS. Jeigu Soc. Sec. įstaigai paaiškėtų, kad asmuo suteiktė melagingas žinias ir ryšyje su tom informacijom gavo išmokas, tai tokiame asmeniui išskeltą kriminalinę bylą JAV prokuroras, už apgaule.

KL. Jei aš būdamas nedarbingas, dar kiek uždirbsiu lėšų pragyvenimui, ar tas atsilieptų į mano gaunamas nedarbingumo metines išmokas? J. G-zius, buvęs gelžink.

ATS. Jeigu jūs dirbate kur nors ar pačiam sau, tai jūs turite pranešti U. S. Railroad Retirement Board, 844 Rush Str., Chicago, IL 60611, šias žinias: 1) kokios rūšies darbą dirbate, 2) vardą, pavardę ir adresą jūsų darbdavio, 3) kiek numatote uždirbti kiekvieną mėnesį, 4) pažymėkite datą, kada pradėsite dirbti, kiek valandų dirbate per savaitę ir 5) kiek laiko numatote dirbti.

Jūs metinės išmokos negali būti išmokos už bet kurį mėnesį, kuriame jūs dirbate: a) geležinkelio ar kitą darbdavį, atliekantį geležinkelio parangą, arba b) pas paskutinį darbą, jei jūs dirbate prieš išsinešant poilsį ir jis nebuvo geležinkelio darbdavys.

Daugiau informacijų galite gauti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigoje.

KL. Aš dirbau geležinkelio darbuose, dabar esu pensininkas. Noriu sužinoti, kada aš turiu pranešti Railroad Retirement Board įstaigai, jei aš

remen Board įstaigai, jei aš papildomai kur nors uždirbsiu didesnę sumą pinigų?

F. G-nis

ATS. Vietos artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai reikia pranešti kiek galima anksčiau, kada pradėsite dirbti arba prekiauti. Dar kartą praneškite, jei jūs uždirbate daugiau, negu \$200 per mėnesį ir jei anksčiau pranešėte, kad uždirbsite mažiau.

KL. Aš esu geležinkelio valdybos pensininkas. Noriu žinoti, jei aš kur nors papildomai uždirbsiu pinigų, kokių laiku turėčiau pranešti apie papildomą uždarbį?

Mykolas B-nas

ATS. Jeigu jūs uždirbate virš \$200 per mėnesį ir nepranešėte Geležinkelio Pensijų Valdybai dviejų mėnesių laikotarpyje, jūs būsite nubaustas. Už pirmą kartą pavėluotą pranešimą, baudžiama vieno mėnesio išmokomis (annuity). Už sekantį kartą pavėluotą pranešimą, baudžiama vieno mėnesio išmokomis (annuity) už kiekvieną mėnesį, per kurį jūs uždirbate virš \$200.

KL. Pasakykite kaip aš turiu pranešti, kad aš būdamas geležinkelio pensininku, papildomai uždarbiauju ar gaunu Social Security išmokas?

ATS. Apie tai privalote pranešti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai arba užpildykite vieną formą, kuri yra pridėta prie įstaigos leidinio. Tą formą užpildę pastū pasisųkite: to U.S. Railroad Retirement Board, 844 Rush St., Chicago, IL 60611 arba į bet kurį Board ofisą.

GELEŽINKELIO PAŽYMĖJIMAS, KURIO NUORAŠAS LAIKYTINAS JO REKORDUI

Čia spausdiname pažymėjimo vertimą to aplikanto, kuris gauna vadinamą "disability annuity". "Aš turiu leidinį (G-176) kuriame paaiškinama, kad darbas arba Soc. Sec. išmokos gali atsiliepti į "disability annuity". Leidinilio turi nys man yra paaiškintas.

"Aš suprantu, kad: *) aš privalau pranešti Tarybai, kad aš einu bet kam dirbti ar varyti biznį sau pačiam; *) aš privalau pranešti Tarybai, kiek aš uždirbsiu ir kokio rūšies darbą dirbu ir *) jei aš pranešiau kad uždirbau mažiau \$200 mėnesį, o vėliau uždirbsiu daugiau tos sumos, aš privalau tuojau pranešti Tarybai apie mano didesnius uždarbius. *) Aš taip pat suprantu, kad aš privalau pranešti Tarybai, jei užpildysiu pareiškimą Social Security išmokoms gauti".

Šitokio pareiškimo nuorašą laikykite savo rekorduose, Pr. Fab.

P. S. Jeigu jums reiktų užpildyti šitokias ar kitokias formas validnėms įstaigoms, galite kreiptis į L.B. S. cialinio klubo vedėją A. Cepulį, 3261 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Palikimų užrašymo teikalais, skambinkite (po 8 v. v.) tel. CL 4-7965. Pajamų mokesčių reikalais — Al. Aglinskui, Margučio raštėnėn.

ATS. Jeigu jūs dirbate kur nors ar pačiam sau, tai jūs turite pranešti U. S. Railroad Retirement Board, 844 Rush Str., Chicago, IL 60611, šias žinias: 1) kokios rūšies darbą dirbate, 2) vardą, pavardę ir adresą jūsų darbdavio, 3) kiek numatote uždirbti kiekvieną mėnesį, 4) pažymėkite datą, kada pradėsite dirbti, kiek valandų dirbate per savaitę ir 5) kiek laiko numatote dirbti.

Jūs metinės išmokos negali būti išmokos už bet kurį mėnesį, kuriame jūs dirbate: a) geležinkelio ar kitą darbdavį, atliekantį geležinkelio parangą, arba b) pas paskutinį darbą, jei jūs dirbate prieš išsinešant poilsį ir jis nebuvo geležinkelio darbdavys.

Daugiau informacijų galite gauti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigoje.

KL. Aš dirbau geležinkelio darbuose, dabar esu pensininkas. Noriu sužinoti, kada aš turiu pranešti Railroad Retirement Board įstaigai, jei aš

remen Board įstaigai, jei aš papildomai kur nors uždirbsiu didesnę sumą pinigų?

F. G-nis

ATS. Vietos artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai reikia pranešti kiek galima anksčiau, kada pradėsite dirbti arba prekiauti. Dar kartą praneškite, jei jūs uždirbate daugiau, negu \$200 per mėnesį ir jei anksčiau pranešėte, kad uždirbsite mažiau.

KL. Aš esu geležinkelio valdybos pensininkas. Noriu žinoti, jei aš kur nors papildomai uždirbsiu pinigų, kokių laiku turėčiau pranešti apie papildomą uždarbį?

Mykolas B-nas

ATS. Jeigu jūs uždirbate virš \$200 per mėnesį ir nepranešėte Geležinkelio Pensijų Valdybai dviejų mėnesių laikotarpyje, jūs būsite nubaustas. Už pirmą kartą pavėluotą pranešimą, baudžiama vieno mėnesio išmokomis (annuity). Už sekantį kartą pavėluotą pranešimą, baudžiama vieno mėnesio išmokomis (annuity) už kiekvieną mėnesį, per kurį jūs uždirbate virš \$200.

KL. Pasakykite kaip aš turiu pranešti, kad aš būdamas geležinkelio pensininku, papildomai uždarbiauju ar gaunu Social Security išmokas?

ATS. Apie tai privalote pranešti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai arba užpildykite vieną formą, kuri yra pridėta prie įstaigos leidinio. Tą formą užpildę pastū pasisųkite: to U.S. Railroad Retirement Board, 844 Rush St., Chicago, IL 60611 arba į bet kurį Board ofisą.

GELEŽINKELIO PAŽYMĖJIMAS, KURIO NUORAŠAS LAIKYTINAS JO REKORDUI

Čia spausdiname pažymėjimo vertimą to aplikanto, kuris gauna vadinamą "disability annuity". "Aš turiu leidinį (G-176) kuriame paaiškinama, kad darbas arba Soc. Sec. išmokos gali atsiliepti į "disability annuity". Leidinilio turi nys man yra paaiškintas.

"Aš suprantu, kad: *) aš privalau pranešti Tarybai, kad aš einu bet kam dirbti ar varyti biznį sau pačiam; *) aš privalau pranešti Tarybai, kiek aš uždirbsiu ir kokio rūšies darbą dirbu ir *) jei aš pranešiau kad uždirbau mažiau \$200 mėnesį, o vėliau uždirbsiu daugiau tos sumos, aš privalau tuojau pranešti Tarybai apie mano didesnius uždarbius. *) Aš taip pat suprantu, kad aš privalau pranešti Tarybai, jei užpildysiu pareiškimą Social Security išmokoms gauti".

Šitokio pareiškimo nuorašą laikykite savo rekorduose, Pr. Fab.

P. S. Jeigu jums reiktų užpildyti šitokias ar kitokias formas validnėms įstaigoms, galite kreiptis į L.B. S. cialinio klubo vedėją A. Cepulį, 3261 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Palikimų užrašymo teikalais, skambinkite (po 8 v. v.) tel. CL 4-7965. Pajamų mokesčių reikalais — Al. Aglinskui, Margučio raštėnėn.

ATS. Jeigu jūs dirbate kur nors ar pačiam sau, tai jūs turite pranešti U. S. Railroad Retirement Board, 844 Rush Str., Chicago, IL 60611, šias žinias: 1) kokios rūšies darbą dirbate, 2) vardą, pavardę ir adresą jūsų darbdavio, 3) kiek numatote uždirbti kiekvieną mėnesį, 4) pažymėkite datą, kada pradėsite dirbti, kiek valandų dirbate per savaitę ir 5) kiek laiko numatote dirbti.

Jūs metinės išmokos negali būti išmokos už bet kurį mėnesį, kuriame jūs dirbate: a) geležinkelio ar kitą darbdavį, atliekantį geležinkelio parangą, arba b) pas paskutinį darbą, jei jūs dirbate prieš išsinešant poilsį ir jis nebuvo geležinkelio darbdavys.

Daugiau informacijų galite gauti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigoje.

KL. Aš dirbau geležinkelio darbuose, dabar esu pensininkas. Noriu sužinoti, kada aš turiu pranešti Railroad Retirement Board įstaigai, jei aš

remen Board įstaigai, jei aš papildomai kur nors uždirbsiu didesnę sumą pinigų?

F. G-nis

ATS. Vietos artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai reikia pranešti kiek galima anksčiau, kada pradėsite dirbti arba prekiauti. Dar kartą praneškite, jei jūs uždirbate daugiau, negu \$200 per mėnesį ir jei anksčiau pranešėte, kad uždirbsite mažiau.

KL. Aš esu geležinkelio valdybos pensininkas. Noriu žinoti, jei aš kur nors papildomai uždirbsiu pinigų, kokių laiku turėčiau pranešti apie papildomą uždarbį?

Mykolas B-nas

ATS. Jeigu jūs uždirbate virš \$200 per mėnesį ir nepranešėte Geležinkelio Pensijų Valdybai dviejų mėnesių laikotarpyje, jūs būsite nubaustas. Už pirmą kartą pavėluotą pranešimą, baudžiama vieno mėnesio išmokomis (annuity). Už sekantį kartą pavėluotą pranešimą, baudžiama vieno mėnesio išmokomis (annuity) už kiekvieną mėnesį, per kurį jūs uždirbate virš \$200.

KL. Pasakykite kaip aš turiu pranešti, kad aš būdamas geležinkelio pensininku, papildomai uždarbiauju ar gaunu Social Security išmokas?

ATS. Apie tai privalote pranešti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai arba užpildykite vieną formą, kuri yra pridėta prie įstaigos leidinio. Tą formą užpildę pastū pasisųkite: to U.S. Railroad Retirement Board, 844 Rush St., Chicago, IL 60611 arba į bet kurį Board ofisą.

GELEŽINKELIO PAŽYMĖJIMAS, KURIO NUORAŠAS LAIKYTINAS JO REKORDUI

Čia spausdiname pažymėjimo vertimą to aplikanto, kuris gauna vadinamą "disability annuity". "Aš turiu leidinį (G-176) kuriame paaiškinama, kad darbas arba Soc. Sec. išmokos gali atsiliepti į "disability annuity". Leidinilio turi nys man yra paaiškintas.

"Aš suprantu, kad: *) aš privalau pranešti Tarybai, kad aš einu bet kam dirbti ar varyti biznį sau pačiam; *) aš privalau pranešti Tarybai, kiek aš uždirbsiu ir kokio rūšies darbą dirbu ir *) jei aš pranešiau kad uždirbau mažiau \$200 mėnesį, o vėliau uždirbsiu daugiau tos sumos, aš privalau tuojau pranešti Tarybai apie mano didesnius uždarbius. *) Aš taip pat suprantu, kad aš privalau pranešti Tarybai, jei užpildysiu pareiškimą Social Security išmokoms gauti".

Šitokio pareiškimo nuorašą laikykite savo rekorduose, Pr. Fab.

P. S. Jeigu jums reiktų užpildyti šitokias ar kitokias formas validnėms įstaigoms, galite kreiptis į L.B. S. cialinio klubo vedėją A. Cepulį, 3261 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Palikimų užrašymo teikalais, skambinkite (po 8 v. v.) tel. CL 4-7965. Pajamų mokesčių reikalais — Al. Aglinskui, Margučio raštėnėn.

ATS. Jeigu jūs dirbate kur nors ar pačiam sau, tai jūs turite pranešti U. S. Railroad Retirement Board, 844 Rush Str., Chicago, IL 60611, šias žinias: 1) kokios rūšies darbą dirbate, 2) vardą, pavardę ir adresą jūsų darbdavio, 3) kiek numatote uždirbti kiekvieną mėnesį, 4) pažymėkite datą, kada pradėsite dirbti, kiek valandų dirbate per savaitę ir 5) kiek laiko numatote dirbti.

Jūs metinės išmokos negali būti išmokos už bet kurį mėnesį, kuriame jūs dirbate: a) geležinkelio ar kitą darbdavį, atliekantį geležinkelio parangą, arba b) pas paskutinį darbą, jei jūs dirbate prieš išsinešant poilsį ir jis nebuvo geležinkelio darbdavys.

Daugiau informacijų galite gauti artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigoje.

KL. Aš dirbau geležinkelio darbuose, dabar esu pensininkas. Noriu sužinoti, kada aš turiu pranešti Railroad Retirement Board įstaigai, jei aš

remen Board įstaigai, jei aš papildomai kur nors uždirbsiu didesnę sumą pinigų?

F. G-nis

ATS. Vietos artimiausioj Railroad Retirement Board įstaigai reikia pranešti kiek galima anksčiau, kada pradėsite dirbti arba prekiauti. Dar kartą praneškite, jei jūs uždirbate daugiau, negu \$200 per mėnesį ir jei anksčiau pranešėte, kad uždirbsite mažiau.

KL. Aš esu geležinkelio valdybos pensininkas. Noriu žinoti, jei aš kur nors papildomai uždirbsiu pinigų, kokių laiku turėčiau pranešti apie papildomą uždarbį

MŪSŲ SPAUDOJE

ISEIVIJOS ATSAKYMAS OKUPANTUI

Tėviškės žiburių 43 nr. yra atspausdintas Tautos Fondo Montealyje atstovo Leono Girinio raštas "Parama kovai už Lietuvos laisvę". Tą raštą galima laikyti išeivijos atsakymu okupantui.

"Šiais metais pavergtoje Lietuvoje išskilmingai buvo minima 40-ties metų okupacinė sukaktis. Vilniuje buvo surengta didelio masto dainų šventė, o laimieji žmonės, kurie daug laiko, praleidžia eilėse prie maitos paskirstymo punktų (parduotuvėnų, vadinamųjų), buvo suvežti džiaugsmo dainai ir padėkai. Nors ir su sąžonomis akyse, lietuvių dainavo. Jis negalėjo nedainuoti, lygiai kaip jam neimama pusdienį išstovėjus eilėje prie parduotuvės ir nieko negavus rodyti nepasitenkinimą ar rūstų veidą. Jo kasdieninė vergiška priežiūra jį verčia būti klusniu.

40-ties metų pavergimo sukakties proga lietuviai buvo atvežti į Vilnių padėkoti už nepaprastą "gerovę", didžiausią "laisvę", už rusinimą mokyklose ir vaikų darželiuose. Bet iš tikrųjų už jį kalbėjo keliomis žvaigždėmis ir ordinais apdovanoję jo varovus. Žymi tautos dainė net ir "padėką" nustojo teisės, nes "savanoriškai" išvy-

ko kažkur toli į siaurės darbo stovyklas.

Per 40 metų pavergtas lietuvis nerado viešos tribūnos, iš kurios galėtų tarti bent paprastą žmogaus teises ginantį žodį. Jo viltis, jo žvilgsnis tapo nukreiptas į brolių, kurių buvo lemta atsidurti kitoje geležinės uždangos ir mirties zonos pusėje. Susepjęs pasitraukti ir išlikęs gyvas, giliai širdyje tebešioja aną atsisakymo dienų atsisveikinimo šauksmą: JUS, KUR RE ISLIKSITE IR ATSIDURSITE LAISVAME PASAULYJE, SKELBKITE VISIEMS, KAD MES, LIKUSIEJI, NORIS KENTEDAMI TEBEKOJO JAME UŽ ISLIKIMĄ IR SAVO ŽEMES LAISVĘ.

40 metų uždrausta ir užslopinta lietuvių balsą girdi išeivijoje atsidiuręs brolis. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas tebesirūpina pavergtojo brolio šauksmu. Europos ir Amerikos žemynuose radijo bangomis plinta lietuviškas žodis ir didysis laisvės šauksmas, išreikštas Romo Kalantos lūpomis. Vliko veiklos dėka pavergtas žino, kad jis nėra užmirštas ir paliktas savajam likimui. Apie jį žino laisvasis pasaulis, apie jį girdi ir jo pavergėjas.

40-ties metų skaitlinė išeivio gyvenime yra reikšminga. Šis laikas tarpas leido didžiausiai pasaulyje melo ir propagandos

Ir tėviškėj ruduo... skanius vaisius nuskyne...

mašinai veikti taip, kad žmogus, pergyvenęs pirmąją sovietinę okupaciją ir pasitraukęs užsienin, šiandien nebedrįsta rašyti okupuota Lietuva. Nors ir ne daug, bet turime keletą, kurie, propagandos sužaloti, pradeda pritarti net sovietų vedamai kovai prieš Vliką ir jo veiklą.

Neskaitant išimčių, ir po 40 metų lietuvis išeivis krūtinėje tebešioja tėviškės ilgesį ir gilų troškimą jai laisvės. Pasitraukdamas iš krašto jis nieko nepasiėmė, tik vilti sugrįžti į gal žemių sau, tėviškės ilgesį. Bet turbūt nesutiksime nei vieno lie-

tuvio, kuris iš savo uždario nebūtų skyręs aukos TAUTOS FONDUI. Jis žino, kad Vliko darbai nebūtų sėkmingi, jeigu jis neateitų į talką su savo parama.

Kiekviena Tautos Fondo skiriama auka, kiekvienas centas tevirsta į granito plytą statomam Laisvės paminklui, kuris stovės savame uoste, šviesdamas kiekvienos kartos lietuviui, grįžtančiam iš betkurio pasaulio krašto aplankyti savo protėvių žemėje paliktų pėdsakų.

K. Petrokaitis

Sukaktuvinio Naujienų banketo kalbos ir nuotaiškos

Kaip buvo skelbta, Naujienų banketas įvyko š. m. spalio mėn. 26 d. Kas malonu pastebėti, kad šis banketas buvo vienoje puošniųjų ir jaukiųjų salių, Beverly Country Club, 87 St ir SO. West Av.

Sukaktuvinį Naujienų banketą tenka skaityti visapusiškai pavykusių renginių: dalyvavo keli šimtai svečių. Dalyvavo ir gana didelis būrys politikierių. Tai rinkiminiai kandidatai su palyda.

Maistas buvo skanus ir nuotaika puiki. Na, ir kaip nebus gera nuotaika, kada salė karališkai puošni ir patys svečiai puošniūs, nuotaikingi. Svečiai tik ir dėkojo vakaro šeimininkei, ponai Kristinai Austin, kuri visą laiką buvo taktiškai ir maloni. Suprantama, svečių padėka priklauso ir šio banketo bendradarbiams.

Invokaciją sukalbėjo kan. V. Zakarauskas. Jis paskleidė tikrai gilią religines ir tautines mintis.

Bankete buvo pasakyta daug kalbų, pareikšta daug gerų linkėjimų Naujienoms. Į banketą atsilankė ir kalbą pasakė J. Šmoelis, devyniasdešimt šešių metų amžiaus vyras. Jis yra vienuolis dar gyvenęs Naujienų steigėjas. Visi banketo dalyviai jam sukle ovacijas ir sugiedojo ilgiausių metų. Su juo buvo padaryta ir spaudos žmonių istorinės reikšmės nuotrauka. Sveikinimo kalbą pasakė ir R. L. B.

VAGŲ redaktorė, Z. Juškevičienė. Ji savo kalbos įžangoje pasveikino išskiliuosius svečius, pareiškė pagarbą Naujienų redaktoriui, didžiųjų tautinių demokratinių principų saugotojui ir visam Naujienų štabui, palinkėdamas sėkmės ir rinkimams kandidatams, pasirėngusiems tarnauti Amerikos demokratijai.

R. L. B. "VAGŲ" REDAKTORĖS SVEIKINIMO KALBOS

TEKSTAS

Naujienas reikia remti

Sveikinu Naujienas, visų lietuvių seniausią ir demokratiškiausią dienraštį Naujienas, sulaukusias 66-ųjų metų amžiaus. Linkiu, kad Naujienos eitų ir šimto metų sulauktų! Ir vis taip drąsiai ir neatlaidžiai už principus, už tiesą kovotų, rašytų; vis neatlaidžiai demaskuotų Lietuvos okupanto ir savųjų politinių pasimetėlių klastą, apgaule ir melą. Linkiu, kad Naujienos ir ateityj taip stipriai šviestų išeivijos demokratinį kelią į Nepriklausomą Lietuvą.

Lietuviškas dienraštis, mūsų tautinės grupės požiūriu, yra mūsų tautinio, kultūrinio ir politinio prestižo reikalas, o Lietuvos laisvinimo reikalas, tai net ir gyvybinis reikalas. Tad, kiekvieno sąmoningo lietuvių pareiga ir yra visapusiškai dienraštį remti ir jį remkime. Gi, vidaus partinio ir politinio pasiskirstymo požiūriu Naujienos tvirtai, ne-

atladžiai stovi, kovoje. prieš partines diktatūras pasitangas klasta, melų apgaule primesti partinę diktatūrą visai išeivijai. Na, ir daleiskime, jei Naujienos nutilų, nustotų, ėjusios tai nebūtų kas diktatūrininkams pastotų kelą. Netenka nė abejoti, kad tuomet diktatūrininkai paimitų į savo partines reples visą išeivijos organizacinę veiklą. Visi k'taminai ai nedelsiant būtų išstumti į gyvenimo pašalį. Išeivijos gyvenimas prarastų politinį ideologinį balansą. Tai būtų skaudi nelaimė!... Tad ir kviečiu visus geros valios lietuvius visapusiškai remti Naujienas, kas ginant nuo šnežtų ir finansininkų, nepagalint ir stambesnių aukų bei palikimų.

Reikia žinoti, kad dabartyj dėl finansinių sunkumų užsidaro net milijoninio tiražo net komercinė dienraščiai. Pav., didžiosios Britanijos dienraštis "THE TIME", ėjęs 195 metus, šiandien tik dėl finansinių sunkumų yra parduodamas.

O kaip žinoma, Naujienos yra leidžiamos, išlaikomos tik idealistiniu pagrindu. Pvz., vyriausiasis dienraščio redaktorius ir visų administracijos žmonių gaudė tik vegetacines algas, dirbdami ilgas valandas. Nieko negauna nei į spaudą rašantieji. Korespondentas, noris aprašyti kokį nors kultūrinį įvykį, vykstantį jį, perka bilietą už savo pinigų, kad tik jį aprašytų ir įteiktų Naujienom.

Dienraščio prenumeratora yra pastovių pajamų šaltinis ir dienraščio prestižo reikalas. Tad pasirūpinkime ir Naujienų prenumeratorių padidinimo reikalu, jos pakėlimu. Kalėdų metas — dovanų metas. Tad, geram kaimynui, draugui, ar mokslą einančiam jaunimui ir užprenume ruokime Naujienų dienraštį dovanai.

Po sveikinimų ir kalbų, Fr. Zapolio tautinių šokių grupė pasigrozėtinai, jaunatvišku vikrumu pašoko kelis tautinius šokius. Jė iš publikos susilaukė ilgo, entuziastingo plojimo. Šokiams grojo A. Stelmoko orkestras. Buvo ir dovanų paskirstymas, kurį pravedė ponas Kristina Austin; jai talkino sol. Al. Brazis. Vertingų dovanų laimėjo Naujienų skaitytojai, gyvenantys tolimuose Amerikos miestuose — valstijose. Laimėjo ir keli kanadiškiai. Dovanų skirstymas sukėlė linksmas nuotaikas.

A. B.

KINIEČIŲ SKALBYKLOS

San Francisko priemiesčio bare susitinka italas ir kinietis. Prie stikluoto užsimezga pokalbį ir toliau nugarant italas pasididžiudamas ima pasakoti, kad jo tautietis Kolumbas atrado Ameriką.

— Tai netiesa! — atsiliepia kinietis. — Kiniečiai Ameriką atrado kelis šimtus metų prieš tai, jį perka bilietą už savo pinigų, kad tik jį aprašytų ir įteiktų Naujienom.

Italas nenusileidžia ir ginčijasi toliau. Ginčas tęsiasi nebaigia

mai ir gatop italas užklausia kinietį:

— Jei tu taip tvirtini, tai kodėl čia nebuvo kiniečių kai atvyko Kolumbas?

— Ką jie čia būtų veikę? — Atsakė kinietis. — Kai kiniečiai čia atvyko, tai visi vietiniai gyvenantys jau buvo nuogi, tad jie apsižiūrėjo kad kiniečių skalbykloms čia nėra jokio biznio, išsklavo atgal.

LENKŲ LIAUDIES RESPUBLIKOJE

Dirbtuvės vedėjas pasiūkia Kovalskį ir jam piktai praneša, kad yra atleistas iš darbo. Kovalskis pritrenktas, bando aiškinti ir įvyksta sekantis "dialogas":

"Ponas drauge vedėjau, už ką? Aš gi net vėliausioje eisenoje išties valandą nešiau Lenino paveikslą..."

"Taigi, taigi, apie tą visą reikalą ir sukasi. Vienoje rankoje nešei Lenino paveikslą, o kitoje antroje?"

"O antroje nešiau savo mažytį sunytį..."

"O ką numetė, kai aš sušaukau, kad mesk tą gyvulį šalin?"

● Bare kalbasi du vyrai:

— Ar tamsta žinai kokios sąnuomonės apie vedybas? — klausia vienas.

— Ar tamsta vedęs — teiraujasi antrasis.

— Taip, vedęs.

— Na, tai žinau.

Mieli Lietuviai,

Antradienį, lapkričio 4 dieną, balsuokite už gerą lietuvių draugą

John G. Fary

for Congressman 5th District.

Su pagarba,

Al Vaitis

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MENESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platino vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.

CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratorą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajuos proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas stuntinėti už pridėdamas _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių partangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus paštas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608

Prašome visus lietuvius, gyvenančius 4-ajame Kongreso distrikte, lapkričio 4 dieną balsuoti už mūsų geriausią draugą ir pagalbininką Lietuvos laisvės byloje, Kongreso atstovą

EDWARDĄ J. DERWINSKĮ.

Dr. KAZYS BOBELIS,

VLIKo pirmininkas,

ALto garbės pirmininkas

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	vienam mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	Kanadoje:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$45.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	pusel metų	\$24.00
metams	trims mėnesiams	\$15.00
pusel metų	vienam mėnesiui	\$ 4.00
trims mėnesiams		
vienam mėnesiui		

Kitoje JAV vietoje: metams \$40.00 Orderis kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Tokius laiškus rašyti tikra gėda

Algimantas S. Gečys neseniai Drauge atspausdino laišką, jį pavadinęs "Gėda, kad lietuviai kovoja prieš savuosius". Laiške jis neapvaldoma isterika puola Naujųjų redaktorių p. M. Gudelį. Tikrai, paskaičius šį laišką, atrodo, kad redaktorius padaręs tokį didelį kriminalą, kokio išvėžioje dar niekas nėra padaręs. Bet pasekus spaudą, perskaičius pranešimą apie rugsejo mėn. 3 d. Valstybės departamentė įvykusių etninių laikraščių atstovų konferenciją, atspausdintą Drauge rugsejo 5 d. laidoje, o taip pat, paskaičius paaiškinimus Naujųjų vedamuosiuose, neva apie įvykdytą "kovą" prieš Rimą Česonį, nesimato, kad redaktorius būtų lietuviams padaręs gėdą.

Pasirodo, kad Naujųjų redaktorių, turėdamas konferencijoje laisvą balsą, apgailestavo, kodėl Madrido konferencijai yra paskirtas lietuviškai visuomenei beveik nežinomas Rimas Česonis, o ne mūsų politinių veiksmų atstovas; veiksmų, kurie ir Amerikos vyriausybei yra gerai žinomi. Man rodos, kad toks redaktoriaus paklausimas buvo pagrįstas, nes mums Madrido konferencija yra didelės svarbos, joje bus paliestas mūsų valstybės likimo klausimas. Todėl joje atstovauti turėtų būti parinktas atstovas iš tų mūsų politinių veiksmų, kurie atstovauja mūsų tautą ir mūsų išvėją. Toks atstovas, kuris pats yra išgyvenęs bolševikinę klaidą, žinomas mūsų visuomenei ir turis joje pasitikėjimą.

Naujųjų redaktorių nekovojo prieš Rimo Česonio subrendimą, jo samoningumą, jo politinę ir diplomatinę išmintį, ir jis konferencijos dalyviams neaiškino, kad Rimas Česonis esąs negabus. Tik pareiškė, kad prezidentas parinko savo rinkiminės kampanijos asmenį atstovauti lietuviams taip svarbiame reikale. Redaktorių konferencijoje nekritikavo, kad prezidentas pasirinko savo rinkiminę kampaniją Rimą Česonį, kaip nesugebantį atlikti rinkiminių pareigų asmenį. O tik pareiškė, kad Rimas Česonis mūsų visuomenei beveik nežinomas, spaudoje mažai besireiškias, o, be to, iš Lietuvos išvyko vaiku būdamas. O kad jis LB-nės veikėjas, kaip rašo A. Gečys, tai dar ne viskas, ir tai dar nereikšmia, kad jis, kaip toks, yra kompetentingas atstovauti mūsų tautos reikale.

Bet iš viso A. Gečys, užuot puolęs ir taip biauriai

niekinę žilagalvį redaktorių, ar nebūtų išmintingiau padaręs ir tuo būtų parodęs savo išmintį, jei jis būtų karto su minėtu redaktorių pareiškę apgailestavimą dėl prezidento parinkimo atstovu ne iš politinių mūsų veiksmų Madridan, vietoj parinkti eilini LB-nės organizacijos narį ir dar savo rinkiminės kampanijos veikėją? Ar gi mums neskaudu, kad prezidentas šiuo kartu lyg suignoravo mūsų politinius veiksmus, kuriam atrodo, kad jo išrinkimas yra daug svarbiau, negu mūsų tautos likimas? Manau, kad kiekvienas lietuvis patriotas šį mums nemalonų faktą sutiks su skaudancia širdimi.

Todėl tokia A. Gečio isterika prieš Naujųjų redaktorių rodo, koks jis menkas "diplomatas", kaip jam nesvarbu mūsų politinių veiksmų prestižas. Jo nekultūringas redaktoriaus puolimas rodo jo nora jį prieš visuomenę sudergti, pristatant kaip didžiausią niekadėją. Užtat, ko jis savo laiške neprirašo! Mat, jis buvęs komunizmo ugdytojas, puolęs ministrų pirmininką, žodžiu, tai vienas baisiausių žmonių. Jis daug baisesnis ir už okupantą, kuris pavergė visą tautą ir išžudė šimtus tūkstančių nekaltų lietuvių. Bet toks A. Gečio puolimas parodo, kur jis stovi. Kažin, kuris šiandien daugiati kovoja prieš okupantą ir prieš komunizmą — ar Naujųjų redaktorių, ar A. Gečys? Dar neteko skaityti A. Gečio parašytų vedamųjų, kuriuose jis būtų piktai puolęs pavergėją ir jo samdinius, arba kuriuose jis būtų išpėjęs išvėją nepasitikėti okupanto klaida. O priešingai, jis okupuotą Lietuvon pasijuntė savo dukrą, kurį buvo vėsnia ir naudojosi "Rodinos" bolševikinio "generolo" P. Petronio malone.

Čia ir iškyla klausimas, ar toks, kaip A. Gečys, gali vadovauti ir LB-nės veiklai ir kažkokiai sukurta komisijai, kurią kai kas vadina pseudo VLIKU? Todėl suprantame, kad tokio lygio žmogus tegali įnešti ir inese chaosą ir į LB-nės gyvenimą, kas ją ir suskaldė. Mat, tik tokio tipo "veikėjai" knisasi po ALTos ir VLIKo pamatais.

Šių "kietų" pastabų, skirtų A. Gečiui, nereiktų taikyti K. Radvilai, kuris spalio mėn. 2 d. "Laisvėsios Lietuvos" laidoje kolioja Naujųjų redaktorių dėl kap. Gudyno portreto. Mat, tokiame nemokslai, kaip šis "rašėjas", kuris tesugeba sukrežvoti rašinėli, kuris naudoja iš rusiško žudymo keiksmus ir nepajėgia galvoti, tai tokie koliojimo žodžiai nieko gero neatneš. Nemanau, kad Naujųjų redaktorių rasti reikalo vesti bet kokias su juo diskusijas, nes jo rašinys parodo menką jo kultūrinį lygį, tokiu rašiniu jis daras gėdą visam Atgimimo Sąjūdžiui.

A. Svilonis

V. KAROSAS

JOKŪBO KREGŽDĖS KNYGA "REFORMACIJA LIETUVOJE"

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Pradžioje baimintasi sulaukti piktos reakcijos, bet gyvenimas įrodė priešingus rezultatus. Lietuvoje visuomenėje, ypačiai su Kr. Donelaičio iškilimu lietuvių tautoje, prasidėjo susidomėjimas Lietuvos reformacijos praeitimi bei paliktais jos dvasiniais ir kultūriniais turtais.

Tokių būdu J. Kregždė pavyko bent dalinai atstatyti išvėją, joje reformatus, ir bendrai evangelikų, gerą vardą lietuvių tautoje. Tai būta jo nemažas nu-

pelno, bet tai nesudarė jo siekių ir pastangų esminę dalį. Jam buvo aišku, kad su II pasauliniu karu užsibaigė viena epocha ir esamieji žengė į atominio amžiaus periodą, kuriame Lietuva atsidūrė tarp Vak. demokratijų ir Sovietinio pasaulio. Jos likimais likimas priklausys, kuri iš šių dviejų idėjų stovyklų laimės.

Pagal ankstyvesnį galvojimą, Lietuva kaip katalikiškas kraštelis priklausė katalikiškam pasauliui, iš kur lietuvių tauta tu-

metų laukti pagalbos ir išsivadavimo iš bolševikinės vergijos. Šių minčių vedini katalikiški ideologai buvo sukūrę savotišką doktriną, pavadinę — "Roma ar Maskva" vardu. Jie išvaizdavo, kad pokariname periode vyksta žūtūrinė kova tarp krikščioniško pasaulio, kuriam vadovauja popiežius, ir viso likusio komunistinio pasaulio, apimančio ir kairiuosius bendrakeleivius.

Iš čia savaimiai sekė loginė išvada, kad kova už katalikybės išlaikymą ir jos dominavimą visame lietuviškame gyvenime — yra pagrindinis visų lietuvių, kovojančių už Lietuvos laisvę, principas. Šioj kovoje lietuvių evangelikai privalėtu įsiriškuoti į bendrą katalikišką frontą eku meniniais pagrindais ir susilauktyti nuo bet kokios kritikos R. Katalikų Bažnyčios atžvilgiu.

J. Kregždė nesutiko su tokia katalikišką ideologiją pažiūra, laikydamas ją gryną utopiją. Katalikiškas pasaulis yra bejėgis vien savo jėgomis atsilaikyti prieš agresingą ir dinamišką komunizmą. Vakarų pasaulyje do minuojanti ir vadovauti jėga yra sutelkta Vakarų demokratiniame pasaulyje, kurio nugarauk sudaro protestantiškos tautos. Tuo pačiu lietuvių tautos likimas negali būti sprendžiamas tarp Maskvos ir Romos, bet tarp Vakarų demokratijų ir sovietinio totalitarizmo.

Išnešant iš šios mūsų amžiaus politinės padėties, J. Kregždė su visu samoningumu emė kelti aikštėn Lietuvos reformacijos palikimą kaip didžiausį dvasinį ir idėjinį turtą, reikalingą ir būtiną lietuvių tautos likimėse kovoj, kuris ima reikštis disidentinio sąjūdžio vardu. Mažai kam žinoma, kad disidentinis sąjūdis DLK pasireiškė su reformacija

ir nuo Liublino unijos Biržų linijos Radvilos tapo ir visos Rzeczpospolitos disidentų vadais, kurie sudarė teisėtą opoziciją kontreformacijos stovyklai.

Savo knygoje autorius, kalbėdamas apie religinių ir pilietinių laisvių įteisinimą visiems bajorams, nežiūrint kurią religiją išpažintų, nurodo į disidentų sąjūdžio istorinius pradmenis:

"Karalius Steponas Batoras, nepaisydamas dvasiškijos protestų, priėmęs priešai, patvirtino 1513 m. Varšuvos konfederacijos aktą, kuris pasidarė Rzeczpospolitos pagrindiniu, protestantų ginamu, katalikų nuolat puolamu, tikybinės laisvės įstatymu. Jis ištisai buvo įrašytas į "Pacta Conventa", kuriuo buvo prisaigdinami naujai išrinkti karaliai ir įtrauktas 1558 m. III Lietuvos Statutą. Evangelikai sudarė tame seime daugumą, pirma kartą būvę pavadinti disidentais, o pats seimas — pax dissidentum" (psl. 115).

Deja, šio istorinio ryšio disidentinio sąjūdžio praeityje su dabartimi neįstengė atidengti, bent iki šiol, nė vienas iš Lietuvos istorikų ar bendrai kultūrininkų, kaip bendrai neįstengė surasti ryšio tarp reformacijos ir Naujųjų amžių epochos, su Vakarų demokratijomis ar tiesioginiais su Amerika.

Tuo tarpu toks ryšys nustatymas yra būtinas, nes ateities Lietuva galės prisikelti ir egzistuoti vien kaip vakarietiškos kultūros demokratinė tauta bendroje Vakarų demokratijų šeimoje.

J. Kregždės knyga "Reformacija Lietuvoje" yra telsingai pažintis autorius pažymėta kaip istorinė apybraiža, nesiekianti višiu moksliniu plėčiu išsemti temą. Pats veiklas yra kuklus sa-

vo apimtini, parašytas sklandžia suprantama kalba, dėstant dalykus vien faktais ir tik labai retais atvejais atremia klaidingus kitų autorių pasisakymus.

Pasitaiko knygoje kai kurių nesklaidumų, pav. skyriuje "Reformacija Šveicarijoje" yra iterpti Maž. Lietuvos protestantų rašytojai. Arba yra sumaišyti po Augusto II ir Petro didžiojo įrašai. Yra kitų netikslumų ar korektūrinių klaidų, bet tai neuvertina knygos vertės. Visa autoriaus panaudota literatūra ir šaltiniai tilpo viename puslapyje, ir tai naudojant vien lietuvišką raštinę.

Aišku, J. Kregždė nebūdamas istoriku, nei pilna to žodžio prasme mokslininku, negalėjo sukurti veikalo aukštam lygij, bet jo surinkti faktai iškalbingiau ir įžvalgiau prabyla į skaitytoją, negu tariami mūsų autoritetų veiklai, rašę Lietuvos reformacijos temomis. Palyginimui galima paimti iš prof. Zenono Ivinskio taip parašytą studiją "Die Entwicklung der Reformation in Litauen bis zum Erscheinen der Jesuiten (1569)", tilpusią prestižiniame Osteurop-Institut an der Freien Universität Berlin leidinyje. Šioje 40 pusl. studijoje, parašytoje tikrai moksliniu stiliumi, yra patiekta net 7 pusl. bibliografije, kurioje smulkiau šriftu yra patiekta įvairiomis kalbomis pasinaudota literatūra. Be to, kiekviename puslapyje telpa kelios išnašos, neva patvirtinančios dėstomas.

Vienoje prof. Ivinskio studijoje vyraavo mintis, kad reformacija Lietuvoje kilo dėl nepakankamo susipažinimo su katalikų Bažnyčios tiesomis ir dvasinio pasijetimo, nuo kurio pradėjo atsimesti didikai ir bajorai, dar prieš ateisiant jėzuitams į Vilnių.

Panašiu "moksliniu" tonu yra parašytos ištisos studijos apie Lietuvos reformaciją Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos tomuose, kurie puikiai techniškai išleisti ir stilistiniai bei kalbiniai gražiai paruošti, su plačiai panaudota literatūra ir šaltiniais, bet turinys neperžengia viduramžių samprotavimų. Deja, nuo Katalikų Akademijos savo moksliskumu toli neatsilieka Lietuvių Enciklopedija ir praktiškai visa lietuviška literatūra, rašanti ar kalbanti apie Lietuvos reformaciją.

Turint tai omenyje, Jokūbas Kregždė, paruošęs knygą "Reformacija Lietuvoje" daug nusipelnė, ne vien Lietuvos protestantams, bet ir visai lietuvių tautai, nes be Lietuvos reformacijos pažinimo negalima pilnu moe suprasti Lietuvos praeities ir dabarties.

(Nukelta į šeštą puslapį)

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

— Jis pasirinks tave, aš tą žinau, jeigu būtų kitaip, aš čia nesėdėčiau dabar ir nemandučiau tavęs, lyg kokios išmaldos... Vos tik išėjo iš kalėjimo, pirmieji jo žodžiai buvo: "Kur yra Irena?" Šių jo žodžių aš kol gyva neužmiršiu, — atvirai pasakojo toliau Ramunė, visai pamiršusi įprastą savo išdidumą.

— Tokiu atveju aš tavę vietojė duodiam jam laisvę...

— Aš to padaryti nebegaliu... Ar tu žinai, Irena, kad būna gyvenime tokių momentų, kurie nulemia visą tolimesnę žmogaus ateitį, ir pakeisti mes nebegalėjame, nors ir kaip norėtume.

— Tai kodėl aš turiu pajęgti? ...

— Tau visai kas kita. Tu apie jį tik svajojai, tas praeis — vėliau dar galėsi svajoti ir apie kitą, o aš no tokių sukrėtimų... ir svajoti nebegaliu... Ir jeigu dabar būčiau atstūmta, tai vietoj melos suliepsnotų kerštas — ir jis žūtų be jokio pasigailejimo! ...

Tokie kerštingi Ramunės žodžiai Ireną įtikina, kad jos grąžinimai pavojingi, todėl ji, nebe-norėdama dar labiau įtempti jos nervus, nieko jai

nebeatsako.

Ramunė pasižiūri į laikrodį.

— Aš turiu gauti atsakymą... — palytluko pasako ji.

— Leisk pirmiau man nors pamatyti jį...

— Pamatyti gausi tu jį tik tada, jeigu pasi-

žadi, kad tai bus paskutinis tavo pasimatymas.

— Kokia tu žiauri!... — prašnabžda Irena.

— Gyvenimas dar žiauresnis, tik tu jo nepa-

žįsti... Svajojai ir aš... ir aš troškau švelnios,

skaisčios meilės... bandžiau daryti kitiems tik

gera... bet visos mano svajonės sutryptos, išnie-

kintos... Dabar aš jau žinau, kas yra gyvenimo

purvas, žinau, kokie baurūs padarai yra žmo-

nės... Su šiuo pasauliu mane betiša tik jis... nes

tik jis vienas begali man atlyginti už tas kančias,

kurias man teko iškentėti gelbejant jo gyvybę...

— Tu reikalauji atlyginimo, nes daug ken-

tėjai, o apie jį nepagalvoji?... Tu savotišku būdu

sieki laimės, o jis ar tada bus laimingas? ...

— Laimės aš nebesiekiu — jos, tur būt, nėra

pasaulyje... Aš tik žinau, kad be jo nebe-

galiu gyventi, ir jeigu tu nenusiileisi, man be-

lieka tik žūti drauge su juo... — nepaprastai iš-

vargusiu ir prislegtu balsu atsako Ramunė.

Ji kalbėjo taip, kaip kalba žmogus, nebetekęs

paskutinės vilties. Irenai nebebuvo jokios abejo-

nės, kad šiuos savo žodžius ji tėsės, jeigu tik jai

nepavyks pasiekti, ko ji nori. Toliau kovoti su ja

nebeįmanoma. Dabar Irena ima galvoti tik apie

savo mylimąjį. Lyg tyčia ant stalo tebeguli atverstas romanas, kuriame taip gražiai pavaizduotas mergaitės pasiaukojimas... O Ramunė vis sėdi ir laukia... laukia sprendimo, kuriai iš jų teks pasirinkti mirtį...

Irena vis dar kovoja su savimi. Su Ramune daugiau kalbėti nebėra ko. Prieš jos akis dabar tik Ringaudas. Jeigu nęgręstų jam pavojus, Ramunė, šitai egoistei, niekuomet jį nenusileistų... — Aš jau turiu eiti... — vartydamas savo rankinukė kažkokius dokumentus, Ramunė duoda Irenai suprasti, kad grasinimas bus įvykdytas.

Irena visa sudreba — dar kelios sekundės, ir bus jau per vėlu galvoti. Staiga ją pagaua nepaprastai stiprus noras pamatyti jį. Kas bus vėliau — vistiek, šiam norui atsispirti ji nebegalėję.

— Gerai, imkis tu jį sau, bet nedaryk nieko jam blogo, — vos girdimai pagaliau prašnabžda Irena.

— Aš tikejau, kad tu taip padarysi — tu esi geresnė už mane... Aš einu ir tuojau ateisime abu čia, o tu turėsi jam parodyti, kad jis tau visiškai neberūpi, — jau nušvitusiu veidu skubėdama aiškino Ramunė.

Irenos lūpos pradeda virpėti, o jos žydras akys prisimerkia.

— Tau dar negana, kad aš atsisakau nuo jo!... Tu verti mane meluoti jam, apgauti jį!... To niekuomet iš manęs tu nesulauksi!... Geriau aš mirsiu!... — staiga prameržia iš Irenos lūpų visas

skausmas iki tolei didžiausiomis pastangomis valdytas ir slėptas. — Tu reikalauji, kad aš jį ne tik apgautau, bet ir žiauriausiai sužeisčiau jo širdį. Ne, geriau tada žudyk tu jį, nes tu jo nemyli...

Irena pravirksta, o per jos skruostas riedėdamos ašaros Ramunę įtikina, kad šiuo būdu ji nieko nebalaimės, todėl ji nesupyksta ant jos nei už priekaištus, nei už jos įžeidimą.

— Žinau, Irena, sunku ir tau, bet kitos išeities nebėra: nieko nebegali pakeisti nei tavo ašaros, nei daromi man užgauliojimai.

Irena verkia apsikniaubusi ir nieko nebeatsako.

— Atsimeni, Irena, kai tu tada girioje norėjai išgelbėti savo tėvą, tu nieko nebežiūrėjai, kad tik pasiektum savo — aš tave tada supratau. Tu pažadėjai man atsilyginti. Dabar aš tave prašau... Padaryk man tai, nors tau ir labai sunku...

Irena visa susigūžta.

Ramunė negalėdama praskleidė jai baisios praeities uždagą, praeities, kurios ji stengėsi niekuomet neprisiminti. Ji pajuto, kad Ramunė šiuo smūgiu nori pabaigti visą ginčą.

— Tu priminei mano pareigą... Dabar aš jau atsisakau ir nuo pasimatymo... Gali jau eiti, Ramunė — aš jo neįeškosiu...

— Jeigu to užtektų, tai aš visai pas tave nebūčiau ir atėjusi...

(Bus daugiau)

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

2. Biblijoje patys Sutvertojas yra patiekęs savo žmonėms savo planą arba braižinį, parodantį kelią į pasaulio ramybę. Jo žodis kuo aiškiausiai sako, kad Jėzus yra visų Dievo patvarkymų Vyktintojas ir žmonių Laimintojas. Angelų giesmė naktį, kurioje Jėzus gimė, patvirtina šį faktą, nes jie skelbė, kad jis bus pasaulio Išganytojas, ir Tas, per kurį geroji Dievo valia bus atreikiama dabar mirštančiai žmonijai. Tuokart angelai taip pat pranašavo, kad per Jėzų bus įvykinta ramybė visoje žemėje.

O kas gi yra Jėzus ir kuo jis atsilygėjęs? Kodėl mes tikime ir tvirtiname, kad jis atitinka visam, kas reikalaujama iš to, kuris galės pasekmingai įsteigti ramybę ištvirkusiam šių dienų pasauliui? Nežinome kito geresnio būdo atsakyti į šiuos klausimus, kaip iširti kai kurias iš daugelio pranašysčių ir Dievo žodžių pažadų, kalbantių apie Jėzų ir apie jo sugebėjimą įvykinti visus Dievo nutarimus. Tai darydami mes patirsime, kad pats Dievo planas, liečiantis Jėzų, paaiškės ir pasirodys garbingas ir sandermingas.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1908 S. Main Street, Westchester, N.Y.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — 562-3592

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIškai
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jūdyrta trė.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 43rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet, ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERYŲ ligos.
Ofisa 2632 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradienį, trečiadienį, penktadienį 2-4 val. vak. šeštadienį 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. F.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protėzai. Med. bandiniai. Speciali pagalba 72 (Arth Support) ir t. t.
/na: 8-4 ir 8-9, šeštadienį 9-1
2650 West 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRespect 2-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVENUE
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidinai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERRAS
Tel. WA 5-8863

MOVING

Apdrausta perkraustymas
S įvairių atsakymų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1082 arba 376-8996

GET RELIEF FROM CONSTIPATION WITHOUT SPASMS OR CRAMPS

Regutol
STOOL SOFTENER
Laidinai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERRAS
Tel. WA 5-8863

Trečioji Juozo Kapačinsko knyga

(Tėsinys)

O prigludęs šalia sūniukas — tai sargas, kuris, užuodęs ateinantį rusų žandarą, pradės loti, kad kas pikto neatsitiktų motinai ir sūnui. Šitas vaizdelis atspindi bene skaudžiausią Lietuvos istorijos periodą, kuriame vienintelė mokykla liko tik tėviškės grytelės pastogė, o mokytoja — verpianti sena motuolė... Ir už tokio pobūdžio mokyklas carinė rusų valdžia nematė Lietuvos šviesuolių ištrėmę į Sibirą.

J. Zikaro skulutūros kelevissu kuprinė, pilna lietuviškos spaudos, einas slapta per sieną ir tą spaudą gabenąs į Lietuvą. Knygnešius drąsa, ryžtu ir vargo takais lietuvių spauda ilgus metus pasiekdavo lietuvių sodybas. Po keturiadesimt metų kovos ir priespaudos lietuvių tautai savoje tėvynėje buvo leista sava spauda. Tai buvo aušros rytas ateinančiam krašto prisikėlimui.

Prūsų lietuviai iš savo tarpo davė taip pat nemažai patriotų rašytojų, kurių pastangomis pradėta kultūrinė plėtotė. Vienas žymiausių grožinės lietuvių literatūros pradininkų yra Kristijonas Donelaičius, gimęs 1714 m. Lazdynėlių kaime, netoli Gumbinės. Lietuvių rašties pradininkas Martynas Mažvydas.

Pirmoji žinoma lietuviška knyga — Mažvydo Katekizmas pasirodė 1547 m. Kitas ryškiųjų spausdintų raštų yra Danieliaus Kleino lietuvių kalbos gramatika — Grammatica Litvanica, išleista 1653 m. Karaliaučiu ir jos vokiška santrauka — Compendium Litvanico — Germanicum, oder kurze und ganz deutliche anführung zur litauische Sprache, ar Trumpas ir visai aiškus lietuvių kalbos vadovas... 1654 m.

Iš istorijos žinome, kaip senovėje ilgą laiką Prūsų lietuviai vedė kovą su kryžiuočiais, kai jie atkakliai brovėsi į rytus. Prūsų, arba Mažoji Lietuva, pateko vokiečių valdžion, o Tilžė pasidarė pasienio miestas. Prūsų lietuviai, nors ir būdami vokiečių valdžioje, bet sudarydami krašte gyventojų daugumą, stengėsi palaikyti tautinę ištikimybę ir uoliai rūpinosi lietuvių kalbos reikalingumu, argumentuodami, kad kiekvienos tautos aukštesnis išsilavinimas ir dvasinis vystymasis tegali būti siekiamas tik prigimta kalba, nes prigimtoji kalba yra vartai, pro kuriuos visos veiklos ir naudingos idėjos sklinda tautoje. Jie

ragino tautiečius mylėti gimtąją kalbą, neatsižadėti iš protėvių paveldėtų papročių, senų tradicijų ir nepasiduoti nuatautimo politikai.

Patekus Lietuvai į rusų orbitą, lietuviai, būdami iš abiejų pusių apsupti atėjų, stengėsi vieni antriems padėti, o ypač spaudos draudimo laikotarpiu 1864-1904 m. Tilžė turėjo ypatingos reikšmės tautiniam lietuvių sąjūdžiui, nes ten susitelkė visą tautinę sąmonę ugdyti lietuvių spaudą, kuri su didžiausiu pavojumi buvo knygnešių gabenama į Rusijos pavergtą Lietuvą ir stabdė surusėjimo procesą.

AMERIKOS LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SPAUDA

Kai kam atrodytų, jog lietuvių periodinė spauda Amerikoje jokių sunkumų neturi: išleidžiami laikraščiai pasirodo reguliariai, niekas dėl jų perdaug nesiskundžia iškyrus leidėjus ar redaktorus.

Tikroji padėtis yra kitokia. Lietuvių spauda Amerikoje gana sunkiai verčiasi, nes jos skaitytojų skaičius gana ribotas, o skelbimų pajamos nedidelės. Prenerumeratų teapmoka mažą peridinio leidinio išlaidų dalį. Ne turėdami pastovių pajamų, laikraščiai išsina jau kelintas dešimtmėtis. Kyla tad klausimas, kuogi jie remiasi, kaip jie išsilaiko? Gal svarbiausioji ir pagrindinė atrama yra idealistinio pobūdžio. Tautiniu idealizmu vadovaudamiesi, mūsų tautiečiai ją prumerumeruoja. Lygiai to paties idealizmo skatinami, leidėjai imasi nelengvo darbo spaudai leisti, redaktoriai ir bendradarbiai rašyti. Jų darbo vėlavimų niekas neskaiciuoja, o pasiaukojimo niekas neišmatuos, nes tai sunkiai pasveriami dalykai.

Spaudos efektingumas ir kokybė priklauso nuo daugybės

faktorių: pastovaus bendradarbių tinklo, materialinės paramos bei moralinio ir įvertinimo. Gali būti spaudos žmonės didžiausi idealistai, bet jei nebus pakankamai rėmėjų ir skaitytojų, laikraštis negalės išsilaikyti. Taigi, antroji atrama, glaudžiai susijusi su pirmąja, yra skaitytojai. Lietuviškosios spaudos egzistencija grindžiama tautiečių geraširdiskumu, gera valia, prumerumeruojant ir visokeriopai ją remiant.

Pagirtina, kad dar visuomenėje tebėra gyvas spaudos troškulis ir yra jos rėmėjų, kurie jaučia pareigą spaudą remti, kad ji galėtų egzistuoti. Vienas iš tokių spaudos rėmimo būdų yra rengiami spaudos baliai, pobūviai, gegužinės, čia vadinami piknikais. Į juos susirenka skaitytojai, rėmėjai su savo šeimomis bei artimaisiais, kad galėtų susitikti, pasilinksinti, o kartu ir materialiniai paremti savo spaudą.

Iš spaudos pobūvių turime dvigubą naudą: moralinę ir medžiaginę. Moralinė yra toji, kad visi pasijuntame gyveną po vienu stogu, vienuose namuose ir vienu likimu besidaliną. Pabuvoję drauge, pasilinksinę, jaučiamės artimesni. Ta dvasia, kurią pajuntame bendruose suėjimuose, sujungia glaudžiau ir paskatina prisidėti prie savos spaudos išlaikymo. Žodžiu, tai savos rūšies lietuviškumo šventės; jos sustiprina ir praplečia spaudos rėmėjų ir darbuotojų seimą. Kiekvienas įgytas spaudos reikalams doleris tampa pagrindine finansine parama, už ką leidėjai ir redaktoriai lieka labai dėkingi. Išeivijos spaudai yra turtum savanorių kariuomenė, kurios pareiga paskui save traukti visus tautiečius ir jungti juos lietuviųbei, tautos išlikimui ir jos laisvei.

(Bus daugiau)

PIKKITE JAV TAUPYMO BONUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VirginiA 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiančią

DOVANAS - SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausiojo įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

FLOOR 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022.

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

Apple Valley, Minn. 55124
So. Boston, Mass. 02127
Bridgeport, Conn. 06610
Chicago, Ill. 60622
Chicago, Ill. 60629
Cleveland, Ohio 44134
Fort Wayne, Ind. 46804
Grand Rapids, Mich. 49504
Hackensack, N. J. 07601
Irvington, N. J. 07111
Mantford, Conn. 06106
Lakewood, N. J. 08701
Los Angeles, Calif. 90022
New Haven, Conn. 06511
Newark, N. J. 07106
New York, N. Y. 10003
New York, N. Y. 10011
Philadelphia, Pa. 19122
Philadelphia, Pa. 19141
Pittsburgh, Pa. 15203
Waterbury, Conn. 06710
Worcester, Mass. 01610
Youngstown, Ohio 44503

7626 W. 150 St.
389 West Broadway
1880 Seaview
2222 West Chicago Avenue
2501 West 69 Street
6089 State Road
1807 Beineke Road
636-38 Bridge St. N. W.
112 Main St.
1082 Springfield Ave.
518 Park St.
241 Fourth Street
960 S. Atlantic Blvd.
1829 Boulevard
698 Sanford Ave.
45 Second Ave.
135 West 14 St.
1214 N. 5th Street
4925 Old York Rd.
1307 E. Carson Street
555 Cook Street
144 Millbury Street
309 W. Federal Street

612-432-7083
268-0068
203-367-2863
BR 8-6966
WA 5-3727
884-1728
432-5402
GL 8-2256
201-342-9110
246-9473
FO 3-8569
AN 1-2994
LO 2-1446
373-8783
AL 4-5456
CH 3-2583
PO 3-4818
GL 5-9586
HU 1-2750
HU 7-1668
SW 8-2868
RI 3-0440

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SIRMENINE

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

TRUMPAI

★

— Ponia Anna Paliakas iš Brighton Parko tapo Naujienų prenumeratore. Jas jai užsakė pusei metų jos miela dukterė Janna ir žentas Robertas Zamis, gyv. Arlington Heights, Ill. Dekodami jiems už tokį dovanos parinkimą, sveikinimą naują skaitytoją p. Anną Paliakienę.

— Zenonas Tamošauskas, Hot Springs, Ark., palaikydamas Naujienas ir jų platinimo vaju, užsisakė dienraštį 4 mėnesiams. Dekui už dėmesį. Taip pat dėkui jo bičiuliams, kurie supažindino su Naujienomis ir turėjo teigiamos įtakos.

— V. A. Tomkus, Juno Beach, Fla., buvo išvykęs keletą savaičių į Kaliforniją. Ponia Jadvyga Pikšilingis iš Stayner, Ont., išvyko gyventi į Torontą.

— Lionginas A. Spokas, Crystal Lake, Ill., tapo Naujienų skaitytoju. Jas jam užsakė trečdaliui metų jo mielas brolis Aleksas iš Merrillville, Ind., tuo parodydamas brolišką meilę ir paremdamas Naujienas bei jų platinimo vaju. Dekui už tai ir už \$5 auką. Malonu sveikinti p. Lionginą A. Spoką, tapusį Naujienų skaitytoju.

Re-elect
Finley
Cook County Circuit Court Clerk
HE RUNS THE COURTS LIKE A BUSINESS
Democrat - November 4
Paid for by All Cook County Citizens Committee for Norman M. Finley

— Irena ir Ben. Norbutaitis Marquette Parko, negalėdami dalyvauti Naujienų metiniame bankete, atsiuntė gerus linkėjimus ir \$25 auką. Dekui.

— A. Saulinskas, Calinstoga, Cal., keisdamas buto adresą, atsiuntė \$5 auką. Dekui.

— Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 8 ir 9 d. Torontio Lietuvių Namuose.

— Kanados LB tarybos suvažiavimas įvyks lapkričio 1 ir 2 d. Montrealyje.

— Sachmatų meistris P. Vaitonis Kanados Lietuvių Dienų proga žaidė simultaną su 18 šachmatų mėgėjų. Jis 17 partijų laimėjo, o su V. Genčiumi baigė lygomis.

— Nuo pirmadienio, lapkričio 3 d. „Lietuvos Aidas“ radijo programa, vedama Kazės Brazdionytės, persikėlė į kitą stotį — WCEV 1450 AM bangą, ten kur buvo p. Šluto programa. Prašom klausytis kas vakarą 8:30 val. Kiekvieną laidą girdėsite viską nors naujo. Visais reikalais kreiptis į „LA“, 2646 W. 71st St., tel. 778-5374, arba į studiją — 436-5035.

— Illinois valstijos loterijoje spalio 30 d. Pot of Gold lošime laimėjo 433426. Bingo lošime laimėjo 10, 21, 41, 53, 75.

— Venecuelos lietuvių draugija šį sekmadienį, lapkričio 2 d., 2 val. popiet 4500 So. Talman salėje šaukia metinį įnarių susirinkimą. Narių dalyvavimas būtinas.

— Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos tradicinis rudenišis parengimas įvyks š.m. lapkričio mėn. 8 d. Šaulių Namuose. Programoje: meninė dalis, kurią atliks Racine Lietuvių Moterų balsų kvartetas, vaišės, šokiai, veiks gausūs gėrimais baras ir bus pravestas vertingų dovanų paskirsymas. Sokioms gros Ažulio Stelmoko orkestrams. Kvietimai gaunami pas V. Utarą, telef. 847-0661.

— J. Andriaus sudaryta Lietuvos žemėlapių ir išleistų Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti

Beržas tėviškės pakelėje

siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidoms padengti.

— Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655 (Pr.)

BUS LYDEKŲ BALIUS

Cicerio Lietuvių žvejotojų ir medžiotojų „Ešerių“ klubas šiuo metų lapkričio mėn. 8 d. 8 val. vak. Amerikos karo veteranų VFW 9115 posto salėje, 1434 So. 49th Ct., Cicerioje, rengia metinį lydekų balių.

Šeši vyrai, su Alfonsu Kizlaičiu ir Juozu Juškausku priešakyje, buvo penkioms dienoms išvykę į Wisconsiną ir parvežė puikios žuvies, kurias šeimininkė tikrai skaniai pagamins. Šokiams gros geras orkestras. Pas Kizlaičių ir Juškauską bei kitus klubo valdybos narius galima gauti kvietimus.

Visi kviečiami ir laukiami. S. Paulauskas

SIMPOZIUMAS

R. Liet. Bendruomenė rengia simpoziumą š.m. lapkričio mėn. 9 d. (sekmadienį) 3 val. popiet Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave., Chicago.

Simpoziume bus nagrinėjamos dvi temos. Pirmą paskaitą skaitys svečias iš Clevelando ponas A. Kasiulaitis, tema „Mūsų santykiai su VLIKu, ALTA ir L. Bendruomene, registruota Con-

necticut valstijoje“. Antrąją paskaitą paskaitys p. Ignas Serapinas, tema „Mūsų ryšiai su okupuota Lietuva“. Simpoziumo moderatorius — dr. Valentinas Plioplys. Po simpoziumo bus bendra dalyvių kavutė.

Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti.

JOKŪBO KREGŽDĖS KNYGA „REFORMACIJA LIETUVOJE“

(Atkelta iš 1 psl.)

Turime tik pageidauti, kad iš naujosios lietuvių išeivijos kartos, išėjusių mokslus žymiuose Amerikos ar Europos universitetuose, atsirastų istorikai ir mokslininkai, kurie vakarietiško mokslo švietimo perveletų lietuvių tautoje vykusias idėines ir dvasines kovas, kurios apėmė jos istorinę raidą. Tokie mokslo veikalai yra reikalingi ne vien vardan istorinio objektyvumo ir gilesnio savo tautos pažinimo, bet yra būtini dabarties, nes idėinė prasme dabartinę lietuvių tautos kovą už laisvę gali būti laimėta tik atsiremiant į Vak. demokratijų pasaulį.

Šiais žodžiais baigiu Jokūbo Kregždės knygos „Reformacija Lietuvoje“ pristatymą, kurią nuosirdžiai rekomenduoju lietuvių skaitytojui. Viso labo knyga turi 272 psl., gausiai iliustruota ir suskirstyta į 39 skyrius. Atspausdinta stambesniu šriftu, parašyta trumpais ir sklandžiais skaitomaisakiniais. Išleista Devenų Kultūrinio Fondo, Chicagoje, 1980 m. Galima įsigyti knygyuose ar tiesioginiai, prisun-

čiant \$5.65 šiuo adresu: Jonas Palšis, 5718 S. Richmond Str. Chicago, IL 60629. (Pabaiga)

JAMAİKOS SOCIALISTŲ VYRIAUSYBĖ PRALAIMĖJO

KINGSTON, — Ketvirtadienio rinkimuose socialistų demokratų vyriausybė, vadovaujama Michael Manley, kraštą valdžiusi aštuonerius metus, pralaimėjo. Naujas premjeras bus Edward Seaga, konservatyvus.

Manley, 58 metų, bandė palaikyti draugiškus ryšius su Washingtonu, bet labiau draugavo su Kubos diktatoriumi Fidel Castro. Edward Seaga, 56 metų, yra nusistatęs prieš Castro politiką ir daugiau linkęs palaikyti draugiškus ryšius su JAV. Jo taip vadinama Jamaikos Labor partija gavo 53,5% balsų, o vadinama žmonių tautinė partija gavo 46,4 proc.

Rinkimų metu vyko žiauri kova tarp abiejų partijų narių. Šie rinkimai laikomi kruviniausiais. Nuo rinkiminių kampanijos pradžios iki balsavimo dienos žuvo 500 žmonių.

Kingston miesto ligoninė ketvirtadienio vakarą buvo pilna sužeistųjų.

KNYGA APIE BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTUS ŠAULIUS

Lietuvos Šau. Sąjunga Tremtyje nutarė išleisti knygą, būtų aprašyti bolševikų nukankinti lietuviai šauliai. Reikalinga visuomenės, giminių ir pažįstamų talka. Prašoma nužudytų giminių, pažįstamų ir visi lietuviai surašyti ką žino apie nukankintus ar nužudytus šaulius. Jei kas turi kas prašoma, pridėti nuotraukas ir žinias pasijusių kūr. J. Prunskui, kuris imasi tą knygą paruošti. Visą siųsti adresu: kun. J. Prunskis, 2606 West 63rd St., Chicago II. 60629.

Šaulių organizacija, įsteigta tėvynėje, turėjo tikslą auklėti civilinius piliečius karinėje dvasioje, kaip pagalbinę kariuomenę. Šaulių padaliniai buvo ne tik miestuose, bet miesteliuose, bažnytkaimiuose ir kaip kurios vietose ir didesniuose kaimuose. Šaulių organizacijos nariais buvo miestų ir kaimų jaunimas. Okupavę Lietuvą Maskvos komunistai, atsivežę sąrašus šaulių vadovybės, kurie pirmieji buvo sunaikinti. Vėliau savi komunistai sudarinėjo ir eilinių šaulių sąrašus, vykdė jų persekiojimą ir labai daug, kaip nepatikimą ir neperauklėjamą komunistų elementą, sunaikino.

Maskvos genocido buvo paliesi ti visi Lietuvos gyventojų sluoksniai. Šauliai, kaip didžiausia nariais organizacija, genocido buvo paliesta gana stipriai ir bus sudėjusi ant Lietuvos laisvės aukuro pirmąjį didžiojo aukas. Lietuvos šaulių Sąjunga Tremtyje ir surinko apie nužudytus, nukankintus ir Sibiro lėta mirtimi likviduotus šaulius žinias ir paruošus knygą, palikti ateinančioms kartoms. Manoma, kad knygoje rasis vietos ir apie nukankintus lietuvius, nors jie ir nebuvo nužudyti kaip šauliai.

LŠST spaudos informacijos tarnyba kreipiasi į šaulių padalinius, į visus geros valios lietuvius, ypač į nužudytų šaulių gimines ir artimuosius padėti surinkti žinias ruošiamai knygai.

LŠST Sąjaudos-Informacijos Tarnyba

ŠKOTŲ HUMORAS

Škotas drabužių krautuvėje: — Kiek kaštuoja šie marškiniai? — Trisdešimt šilingų. — Tai baisiai daug. — Tegul bus dvidešimt šilingų. — Perdaug brangu! — Penkiolika šilingų. — Vis dar perdaug. — Prašau imti veltui! — Tokiu atveju prašau man duoti dujus marškinius.

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti / Home, Land — Parduoti
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
• MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėti į mūsų įstaigą. Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti. Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį. Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

RENTING IN GENERAL

Nuomos

PRIE 73-CIOS IR KEDZIE

antrame aukšte išnuomojamas butas suaugusiems, be jokių gyvuliukų. Skambinti 776-4743 po 6 val. vakaro.

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

WANTED

PLAYER PIANO & ROLLS

532-1220

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAZYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St. (Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

SENATVĖS ŽENKLAS

Kuomet pasilsėti trunka ilgiau negu pavargsti, yra ženklas, kad pradėti senti.

6 — Naujienos, Chicago, Ill. — Sat-Mond., November 1-3, 1980

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Tel. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų keliones (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimą rezervacijas. Parduodami kelionių draudimai. Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome lėkvičius giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais kelionių reikalais.

• Taupykite skridimai Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietą iš anksto — prieš 45-60 dienų.

Dėmesio, dėmesio, 23-čio distrikto balsuotojai, gyvenantieji Brighton Parko, Town of Lake ir Bridgeporto kolonijose.

John Paukštis

Neužmirškim lapkričio 4 d. dalyvauti rinkimuose ir balsuoti už John Paukštį, kandidatuojantį į valstijos kongresmanus.

John Paukštis yra žinomas mūsų lietuvių visuomenėje: priklauso Lietuvos Vyčiams, Nekalto Prasidėjimo parapijai, Balzeko muziejui, Lietuvių prekybos rūmams, Šauliams, Dariaus ir Girėno vėterų postui ir yra buvęs posto komandierius.

Nuvykę balsuoti lapkričio 4 dieną balsuokime už John Paukštį, patraukdami rankeną 11-H, kuri randasi apatinėje eilėje kandidatų sąrašo. Balsuokite pirma už jį; po to galite balsuoti už tuos, kuriuos jūs skaitote tinkamai.

Pats laikas lietuviams turėti Illinois valstijos kongrese savo atstovą, kuris supranta išeivijos lietuvių reikalus ir remia jų veiklą.

Visi 23-čio distrikto balsuotojai palaikykime savo tautietį JOHN PAUKŠTĮ!

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2% per year

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSUR.D